

Na osnovu člana 11 stav 2 Zakona o policiji ("Službeni list RCG", broj 28/05), Ministarstvo unutrašnjih poslova i javne uprave, donosi

Pravilnik o načinu obavljanja određenih policijskih poslova i primjeni ovlašćenja u obavljanju tih poslova

Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 5/2007 od 12.11.2007. godine.

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom bliže se uređuje način obavljanja određenih policijskih poslova i primjena policijskih ovlašćenja u obavljanju tih poslova.

Član 2

Policjski službenik primjenjuje policijska ovlašćenja u skladu sa opštim i posebnim uslovima propisanim zakonom.

Policjski službenik procjenjuje prije primjene svakog konkretnog policijskog ovlašćenja (u daljem tekstu: ovlašćenje), da li su ispunjeni uslovi iz stava 1 ovog člana.

Policjski službenik primjenjuje ovlašćenja samo u svrhe za koje su namijenjena.

Član 3

U obavljanju policijskih poslova policijski službenik je dužan da štiti živote građana i dostojanstvo ličnosti i može da primjeni samo one mjere kojima se sa najmanje štetnih posljedica obezbjeđuje obavljanje policijskih poslova.

Član 4

Prema građanima, sa kojima dolazi u dodir vršeći policijske poslove, policijski službenik je dužan da postupa obazrivo, vodeći računa da im ne povrijedi lično dostojanstvo i da ih ne izlaže nepotrebnom uznemiravanju ili obavezama.

U vršenju policijskih poslova, policijski službenik se obraća građanima na jasan i razumljiv način i saopštava im razloge zbog kojih im se obraća.

Član 5

Pri preduzimanju radnji prema maloljetnom licu, policijski službenik je dužan da postupa obazrivo, vodeći računa o njegovoj duševnoj razvijenosti, osjetljivosti, ličnim svojstvima, privatnosti ili drugim osobinama koje uoči.

Član 6

U vršenju policijskih poslova policijski službenik sarađuje i oslanja se na inicijativu i pomoć građana, državnih organa, privrednih društava i drugih pravnih lica, nevladinih organizacija i drugih subjekata.

Član 7

Policjski službenik, prilikom boravka na području druge područne organizacione jedinice Uprave policije (u daljem tekstu: područna jedinica), dužan je da, ako se zatekne na mjestu događaja, lično preduzme mjere ili policijskom službeniku druge područne jedinice pruži pomoć u sprječavanju izvršenja krivičnog djela koje neposredno predstoji, obezbjeđenju tragova krivičnog djela i u hvatanju učinioца krivičnog djela.

Član 8

Kada policijski službenik, u vršenju policijskih poslova, dođe do podataka o kriminalnoj aktivnosti ili sazna za podatke i informacije od interesa za nacionalnu bezbjednost, dužan je da o tome obavijesti neposrednog rukovodioca.

Rukovodilac iz stava 1 ovog člana, dužan je da primljene podatke ili informacije odmah dostavi državnom organu nadležnom za poslove nacionalne bezbjednosti.

II ZAŠTITA BEZBJEDNOSTI GRAĐANA I USTAVOM UTVRĐENIH SLOBODA I PRAVA I ZAŠTITA IMOVINE

Član 9

Poslovima zaštite bezbjednosti građana i Ustavom utvrđenih sloboda i prava, smatraju se:

1) sprječavanje pojava koje mogu biti povod protivpravnog napada na život čovjeka i Ustavom utvrđenih sloboda i prava;

- 2) otklanjanje opasnosti kojima se ugrožava život i lična bezbjednost građana;
- 3) odbijanje protivpravnog napada kojim je ugrožen život građana;
- 4) sprječavanje samopovreda i posljedica nesrećnih slučajeva u prilikama kada je to moguće i
- 5) zaštita lične bezbjednosti građana.

Član 10

Kada policijski službenik u vršenju službenih zadataka sazna za pojavu koja može biti povod za protivpravni napad na neko lice (teško vrijeđanje ljudskog dostojanstva, ozbiljna prijetnja, razlozi za osvetu i slično), preduzeće potrebne mjere da se spriječi takav napad.

Mjerama za sprječavanje protivpravnog napada iz stava 1 ovog člana, smatraju se:

- 1) davanje upozorenja licu koje prijeti da će napasti na život drugog lica;
- 2) pokretanje postupka za oduzimanje oružja, iz razloga bezbjednosti;
- 3) privođenje i zadržavanje lica za koje se osnovano sumnja da bi moglo da pokuša napad na život drugog lica, dok prestane opasnost od napada i
- 4) omogućavanje licu čiji je život ugrožen da se skloni na bezbjednije mjesto, dok prođe opasnost od napada.

Preduzimanje mjera iz stava 2 ovog člana, zavisi od procjene i stepena ozbiljnosti ugrožavanja lica. U naročito složenim slučajevima, policijski službenik će, ako je to moguće prije preduzimanja određene mjere, konsultovati neposrednog rukovodioca ili o tome obavijestiti najbližu organizacionu jedinicu Uprave policije (u daljem tekstu: policija).

Član 11

Radi sprječavanja i otklanjanja opasnosti kojom može biti ugrožen život građana, policijski službenik može da, zavisno od okolnosti slučaja, preduzme sljedeće mjere zaštite:

- 1) upozori na opasnost i naredi da se otkloni njen uzrok;
- 2) privremeno ograniči pristup određenom mjestu ili kretanje na određenom mjestu, dok opasnost ne prođe (u slučaju miniranja ili rušenja objekata, odronjavanja kamenja ili sniježnih usova, klizanja terena i slično);
- 3) zabrani prevoz lica u saobraćaju na putu, ako nijesu ispunjeni propisani zdravstveni i drugi uslovi za rad vozača ili ako vozilo nije ispravno ili nema propisane uređaje i opremu i
- 4) blagovremeno obavijesti javnost o izvođenju bojevih gađanja na određenom prostoru i preduzme mjere da se spriječi pristup lica u označeni prostor za gađanje.

Član 12

Policijski službenik koji se zatekne na mjestu izvršenja protivpravnog napada usmjerenog prema nekom licu, dužan je da preduzme potrebne mjere da se napad odbije, a naročito da:

- 1) izda naređenje za prestanak napada i upozorenje napadaču na mogućnost upotrebe prinude (pučanje u vazduh radi opomene ili zastrašivanje i slično);
- 2) oduzme predmete za izvršenje napada;
- 3) upotrijebi fizičku snagu ili palicu;
- 4) upotrijebi službene pse;
- 5) pozove lica koja su u mogućnosti da pruže pomoć za sprječavanje napada;
- 6) upotrijebi vatreno oružje i
- 7) upotrijebi hemijska sredstva za privremeno onesposobljavanje.

Član 13

Poslovi zaštite lične bezbjednosti određene ličnosti vrše se po posebnom planu.

Član 14

Ako je lična bezbjednost nekog lica ugrožena protivpravnim napadom na život ili tijelo, policijski službenik preduzeće mjere da se napad odbije i spriječi dalje ugrožavanje. U tom cilju, zavisno od okolnosti slučaja, policijski službenik može da:

- 1) naredi da se prestane sa napadom;
- 2) upotrijebi propisana sredstva prinude da se savlada napadač;
- 3) privremeno oduzme sredstva za napad i
- 4) omogući napadnutom licu napuštanje mjestra napada.

Član 15

Ako je lična bezbjednost nekog lica ugrožena prinudom da se nešto učini, ne učini ili trpi ili protivpravnim ograničenjem slobode kretanja ili ozbiljnom prijetnjom da će se napasti na njegov život ili tijelo, policijski službenik preduzeće mjere da se prekine sa ugrožavanjem lične bezbjednosti.

U tom cilju, zavisno od okolnosti slučaja, policijski službenik je dužan da:

- 1) upozori lice koje vrši prinudu, ograničava slobodu kretanja ili prijeti napadom na drugo lice da prestane sa takvim činjenjima i

2) privede i zadrži lice koje ugrožava ličnu bezbjednost drugog lica, dok prestanu razlozi za privođenje, odnosno zadržavanje.

Član 16

Posebne mjere za zaštitu života i lične bezbjednosti građana, preduzimaju se radi:

- 1) sprječavanja ugrožavanja bezbjednosti leta vazduhoplova i
- 2) zaštite lične bezbjednosti učinioца krivičnog djela lišenog slobode.

Član 17

Radi sprječavanja ugrožavanja bezbjednosti leta vazduhoplova i lične bezbjednosti putnika koji se prevoze, preduzimaju se posebne mjere, i to:

- 1) sprječavanje unošenja u vazduhoplov eksplozivnih i drugih sličnih naprava ili opasnih materija;
- 2) privremeno oduzimanje vatrene i ostalog oružja i opasnih predmeta od putnika i
- 3) sprječavanje preuzimanja kontrole nad letom vazduhoplova.

Član 18

Ako se pregledom prtljaga, koji se predaje za prevoz vazduhoplovom ili pregledom putnika ili ručnog prtljaga, utvrdi da se u prtljagu ili kod putnika nalaze eksplozivne ili druge slične naprave, vatrene ili drugo oružje ili opasne materije ili predmeti kojima se može ugroziti bezbjednost leta vazduhoplova, preduzeće se mjere da se spriječi njihovo unošenje u vazduhoplov.

Vatrene oružje, koje putnici zakonito prenose, privremeno se oduzima i predaje posadi vazduhoplova.

Licu od koga je privremeno oduzeto oružje, izdaje se potvrda o oduzimanju oružja.

Član 19

Policajski službenik koji se prevozi vazduhoplovom, primjeniće ovlašćenja da se spriječi prinudno preuzimanje kontrole nad letom vazduhoplova, a naročito:

- 1) upotrebu fizičke snage i palice i
- 2) upotrebu sredstava za vezivanje.

Prije upotrebe sredstava prinude iz stava 1 ovog člana, policijski službenik vodi računa o cjelishodnosti upotrebe tih sredstava, kako se ne bi ugrozili životi putnika i posade, kao i bezbjednost leta vazduhoplova.

Član 20

Policajski službenik je dužan da na osnovu saznanja o događaju, hitno preduzme potrebne kriminalističko - taktičke i tehničke mjere u cilju obezbjeđenja mesta događaja i razjašnjenja činjeničnog stanja.

Član 21

Policajski službenik je dužan da preduzme potrebne mjere zaštite lične bezbjednosti lica lišenog slobode, od momenta kada je lice lišio slobode ili mu je predato, do privođenja i predavanja nadležnom organu.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, policijski službenik je ovlašćen, da izda naređenje:

- 1) licu lišenom slobode da, svojim postupcima, ne izaziva prisutna lica i
- 2) prisutnim licima da ne preduzimaju radnje kojima se ugrožava lična bezbjednost lica lišenog slobode.

Član 22

U vršenju poslova zaštite imovine, policijski službenik je dužan da primjenjuje ovlašćenja i preduzima mjere i radnje propisane čl. 9 do 15 ovog pravilnika.

III OVLAŠĆENJA I RADNJE ZA SPRJEČAVANJE VRŠENJA I OTKRIVANJE KRIVIČNIH DJELA I PREKRŠAJA I PRONALAŽENJE I HVATANJE NJIHOVIH UČINILACA

1. Osnovni zadaci

Član 23

Ako postoje osnovni sumnje da je izvršeno krivično djelo, za koje se goni po službenoj dužnosti, policijski službenik je dužan da preduzme sve potrebne mjere, a naročito da se:

- 1) pronađe učinilac krivičnog djela, da se učinilac ili saučesnik ne sakrije ili ne pobegne;
- 2) otkrij i obezbijede tragovi krivičnog djela i predmeti koji mogu poslužiti kao dokaz u krivičnom postupku i
- 3) prikupe sva obavještenja koja bi mogla biti od koristi za uspješno vođenje krivičnog postupka.

Član 24

Smatra se da je učinilac krivičnog djela poznat kada je, na osnovu prikupljenih dokaza i obavještenja, u tolikoj mjeri osnovana sumnja da je određeno lice učinilac krivičnog djela i da se isključuje mogućnost da bi učinilac moglo biti neko drugo lice.

Član 25

Kada se na osnovu početnih saznanja pretpostavlja da je izvršeno krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti i da na mjestu događaja treba preuzeti mjere ili radnje, radi razjašnjenja činjeničnog stanja, pronalaženja i obezbjeđenja tragova krivičnog djela i predmeta koji mogu da posluže kao dokaz, neposredni rukovodilac će, bez odlaganja, uputiti policijskog službenika na mjesto događaja.

Član 26

Ako postoje osnovi sumnje da je izvršeno krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti, o izlasku na mjesto događaja, obavijestiće se, telefonom ili drugim pogodnim sredstvima veze, nadležni državni tužilac.

Policijski službenik je dužan da obavijesti nadležnog državnog tužioca i u slučaju kada treba saslušati lice kome prijeti neposredna opasnost po život, a njegov iskaz može biti od značaja za uspješno vođenje krivičnog postupka.

Član 27

Policijski službenik sačinjava službenu zabilješku o početnom saznanju da je izvršeno krivično djelo, sa osnovnim podacima o događaju, izlasku na mjesto događaja i o obavještavanju nadležnog državnog tužioca.

2. Primanje krivične prijave, postupanje po krivičnoj prijavi i sadržaj zapisnika o prijemu krivične prijave

Član 28

Organizacione jedinice policije i policijski službenici dužni su primiti krivičnu prijavu.

Krivičnom prijavom, smatra se svako pisano ili usmeno obavještenje dato sa ciljem da se:

- 1) ukaže na postojanje krivičnog djela za koje se goni po službenoj dužnosti i
- 2) inicira krivično gonjenje, bez obzira na ostalu sadržinu obavještenja.

Primljena krivična prijava, povodom krivičnog djela koje se goni po privatnoj tužbi, dostaviće se nadležnom državnom tužiocu.

Krivična prijava koju policiji pisano podnesu građani i pravna lica, odmah se dostavlja nadležnom državnom tužiocu.

Kopije krivičnih prijava mogu se, po potrebi, dati podnosiocu prijave, drugim organizacionim jedinicama policije i državnom tužiocu.

Član 29

Usmena krivična prijava, u službenim prostorijama policije, prima se na zapisnik.

Policijski službenik, ako je to moguće, sačiniće zapisnik o prijemu usmene krivične prijave podnesene i van službenih prostorija.

O usmenoj krivičnoj prijavi koja je podnesena telefonom ili kada nije moguće sačiniti zapisnik, policijski službenik sastavlja službenu zabilješku.

Policijski službenik će upozoriti podnosioca usmene krivične prijave na posljedice lažnog prijavljivanja i na pravo da pročita zapisnik, o čemu se u zapisnik unosi odgovarajuća zabilješka.

Zapisnik o prijemu krivične prijave potpisuju: policijski službenik, podnositelj prijave i zapisničar.

Član 30

Zapisnik ili službena zabilješka o prijemu krivične prijave, sadrži:

1) naziv organizacione jedinice policije, ime i prezime policijskog službenika koji prima krivičnu prijavu i zapisničara, mjesto, vrijeme i datum prijema prijave;

2) opis događaja (kako, kada i gdje je saznao za događaj ili tragove krivičnog djela; što je zapazio ili kakve je tragove našao; na osnovu čega zaključuje da je izvršeno krivično djelo; vrijeme izvršenja krivičnog djela, datum, dan i čas; mjesto izvršenja, adresa (ulica, kućni broj, sprat i bliža oznaka mjesta); potpun opis načina izvršenja krivičnog djela i sredstava upotrijebljenih za izvršenje);

3) popis i opis ukradenih predmeta (pojedinačno i detaljno) i visinu štete;

4) da li podnositelj krivične prijave sumnja da je neko lice učinilac ili saučesnik krivičnog djela, a naročito da li to sa sigurnošću tvrdi i na osnovu čega ili mu se to samo čini vjerovatnim (lične podatke ili lični opis i druge podatke o licu za koje podnositelj prijave sumnja da je učinilac ili saučesnik i podatke za krug lica iz koga je to lice) i

5) dokaze kojima se potvrđuje izjava podnosioca prijave (kod materijalnih dokaza navode se: predmeti, tragovi, drugi dokazi, a za svjedočke lični podaci).

Policjski službenik je dužan da pouči podnosioca krivične prijave, koji je oštećen, o pravu na isticanje imovinsko-pravnog zahtjeva, a njegovu izjavu unijeće u zapisnik ili službenu zabilješku.

Član 31

Policjski službenik je dužan da, na zahtjev državnog tužioca, prikuplja potrebna obavještenja i preduzima druge mjere radi otkrivanja krivičnog djela i učinioca, ako državni tužilac nije u mogućnosti da to preduzme sam ili preko drugih organa i da, o preduzetim mjerama, obavijesti nadležnog državnog tužioca.

Član 32

Kada, na osnovu prikupljenih obavještenja i preduzetih drugih mjera i radnji, utvrdi da postoje osnovi sumnje da je izvršeno krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti, policijski službenik sačinjava krivičnu prijavu, protiv poznatog ili nepoznatog učinioca, koju odmah dostavlja nadležnom državnom tužiocu.

Kada policijski službenik dođe do saznanja o kriminalnoj djelatnosti, krivičnu prijavu podnosi onda kada dođe do zaključka da postoji osnovana sumnja da je izvršeno krivično djelo, bez obzira na potrebu preduzimanja drugih mjera i radnji.

Član 33

Krivična prijava sadrži podatke o događaju, dokaze o krivičnom djelu i učiniocu, mjere i radnje koje su preduzete i koje će se preduzeti, a naročito:

1) bitne podatke o događaju koji omogućavaju kvalifikaciju krivičnog djela, izvor saznanja, ako to ne bi nanosilo štetu, mjesto, vrijeme, način, sredstva i motiv izvršenja, nastale posljedice i sl.;

2) mjere i radnje koje su preduzete (prikupljanje obavještenja, izlazak na mjesto događaja, uviđaj i vještačenja, pretres stana ili lica, pronađene ili privremeno oduzete predmete, raspisivanje potjernice i objave i dr.), kao i mjere i radnje koje će se preduzeti i

3) dokaz o krivičnom djelu i osnovi sumnje da je lice protiv koga se podnosi krivična prijava učinilac krivičnog djela (vrste materijalnih i drugih dokaza, imena i prezimena svjedoka i dr.).

Policjski službenik, ne unosi u krivičnu prijavu sadržinu izjave koje su pojedini građani dali prilikom prikupljanja obavještenja, već samo lične podatke onih lica koja imaju određena saznanja o krivičnom djelu, dokazima i učiniocu.

Sadržina prikupljenih obavještenja, sačinjena u obliku izjave ili zapisnika, odnosno službene zabilješke, prilaže se uz krivičnu prijavu.

Uz krivičnu prijavu, obavezno se dostavljaju predmeti, isprave, skice, snimci na uređajima za audio ili audio vizuelno snimanje, fotografije, pribavljeni izvještaji, spisi o preduzetim mjerama i radnjama, službene zabilješke, izjave i drugi materijali koji mogu biti korisni za uspješno vođenje postupka.

Policjski službenik je dužan da pojedinačno navede dokaze koji se dostavljaju uz krivičnu prijavu.

Član 34

Pored podataka iz člana 33 ovog pravilnika, krivična prijava protiv poznatog učinioca sadrži sljedeće lične podatke: ime i prezime učinioca, njegov nadimak, ime i prezime roditelja, djevojačko prezime majke, mjesto rođenja, prebivalište i adresu stana, dan, mjesec i godinu rođenja, nacionalnost, državljanstvo, zanimanje, porodično stanje, pismenost, školsku spremu, da li je služio vojsku, ima li čin, da li se vodi u vojnoj evidenciji, da li je odlikovan, imovinsko stanje, da li je osuđivan, da li se protiv njega vodi postupak za koje drugo krivično djelo, a ako je maloljetan, ko mu je zakonski zastupnik.

Ako se lice protiv koga je podnesena krivična prijava privodi sudiji sa njim se dostavlja primjerak krivične prijave sa prilozima.

Policjski službenik je dužan da, pored podataka o kaznama, prikupi i priloži uz krivičnu prijavu i podatke iz kaznene evidencije o svim kaznama, zaštitnim mjerama i mjerama bezbjednosti izrečenim za krivična djela ili prekršaje.

Član 35

Poslije podnošenja krivične prijave, policijski službenik, u slučaju potrebe, nastaviće sa prikupljanjem obavještenja i preduzimanjem potrebnih mjera i radnji u cilju utvrđivanja nepoznatog učinioca, odnosno saučesnika i drugih krivičnih djela poznatog učinioca.

O svim saznanjima, preduzetim mjerama i istražnim radnjama, koje su preduzete poslije podnošenja krivične prijave, policija je dužna da dostavi izvještaj sa prilozima nadležnom državnom tužiocu, kao dopunu krivične prijave.

Ako se radi o licu protiv koga je pokrenuta istraga, izvještaj se dostavlja istražnom sudiji.

3. Traženje obavještenja od građana

Član 36

Policija može pozivati građane koji mogu dati obaveštenja korisna za uspješno vođenje krivičnog postupka. Obaveštenja se, po pravilu, prikupljaju van službenih prostorija policije.

Prilikom prikupljanja obaveštenja, policijski službenik ne može saslušati građanina u svojstvu okrivljenog, svjedoka ili vještaka.

Član 37

Po odobrenju istražnog sudije, odnosno predsjednika vijeća, policijski službenik može tražiti obaveštenja od lica koja se nalaze u pritvoru, ako je to potrebno radi otkrivanja drugih krivičnih djela i učinilaca.

Prikupljanje obaveštenja od lica koje se nalazi u pritvoru vrši se u prostoriji za pritvor u svako vrijeme, izuzev u vrijeme kada se preduzimaju istražne radnje kojima treba da prisustvuje pritvoreno lice. Prikupljanju ovih obaveštenja prisustvuje i branilac pritvorenog lica, ako to pritvoreno lice zahtijeva.

Član 38

Polički službenik može da, u slučajevima iz člana 36 ovog pravilnika, traži izjavu i od lica koja se nalaze na izdržavanju kazne zatvora ili mjere bezbjednosti iz člana 67 tač. 1, 3 i 4 Krivičnog zakonika.

Kada prikuplja obaveštenja iz stava 1 ovog člana, policijski službenik obraća se starješini organa uprave nadležnog za poslove izvršenja krivičnih sankcija, odnosno direktoru zdravstvene ili druge specijalizovane ustanove i traži da mu se omogući razgovor sa određenim licem.

Odredbe st. 1 i 2 ovog člana, odnose se i na traženje obaveštenja od lica koja se nalaze na izdržavanju kazne zatvora zbog prekršaja.

Prikupljanje obaveštenja od lica iz st. 2 i 3 ovog člana, vrši se u prisustvu njihovog branioca.

Član 39

Polički službenik o prikupljenim obaveštenjima sačinice službenu zabilješku ili uzeti pisanu izjavu, odnosno snimiti izjavu pomoću uređaja za audio ili audio vizuelno snimanje.

Pisanu izjavu daje lice ili se uzima na zapisnik od strane policijskog službenika.

Sadržaj obaveštenja iz stava 1 ovog člana, koji je od interesa za krivični postupak unosi se u krivičnu prijavu ili poseban izvještaj.

Polički službenik, koji sačinjava krivičnu prijavu, ocjenjuje koja će obaveštenja, kao prilog uz krivičnu prijavu ili poseban izvještaj, dostaviti nadležnom državnom tužiocu.

Član 40

Ako se obaveštenje, odnosno izjava snima pomoću uređaja za audio ili audiovizuelno snimanje, od lica koje daje izjavu mora se, prethodno, dobiti saglasnost i pristanak da se može vršiti snimanje njegove izjave. Obaveštenje se potpuno ili djelimično prepisuje, a njegov sadržaj ovjerava policijski službenik koji je izvršio snimanje. Medij na kojem je snimljeno obaveštenje, dostavlja se državnom tužiocu ili istražnom sudiju, uz krivičnu prijavu ili poseban izvještaj.

Snimljeno obaveštenje i službena zabilješka moraju sadržati: podatke o licu koje je dalo obaveštenje, kada, gdje i u kom predmetu, pred kojim policijskim službenikom, kao i podatak da je lice koje je dalo obaveštenje pristalo da se izvrši snimanje.

Kada se obaveštenja uzimaju od više lica, a snimanje se vrši na istom uređaju, policijski službenik obavezan je snimanje izvršiti na način, da se sigurno može utvrditi koje je lice i šta izjavilo.

4. Poligrafsko testiranje

Član 41

Poligrafsko testiranje vrši policijski službenik koji je stručno osposobljen (u daljem tekstu: poligrafski ispitivač).

Član 42

Branilac okrivljenog ima pravo da prisustvuje poligrafskom testiranju iz odvojene prostorije, putem transparentnog ogledala ili zatvorenog stakla, koje omogućava praćenje snimanja i prenos slike i zvuka.

Član 43

Poligrafski ispitivač je obavezan da prije poligrafskog testiranja, upozori ispitanika da se ne smije podvrgnuti poligrafskom testiranju ako postoji bilo koji od razloga iz člana 59 Zakona o policiji.

5. Antiteroristički pregled

Član 44

Policjski službenik ovlašćen je da, po saznanju ili primljenoj prijavi o prisutnosti sumnjeve naprave ili druge opasnosti, uđe u poslovni prostor i izvrši njegov pregled i pregled dokumentacije radi provjere i otklanjanja opasnosti.

Policjski službenik može, radi otklanjanja opasnosti, da upozori prisutna lica ili da naredi njihovo udaljavanje, kao i da za potrebno vrijeme ograniči kretanje na određenom prostoru.

Član 45

Antiteroristički pregled je traženje, identifikovanje, proučavanje, onesposobljavanje i odstranjanje sumnjičnih naprava i predmeta, odnosno sredstava koja u zakonom određenim slučajevima ugrožavaju ili bi mogla ugroziti bezbjednost građana i imovine, bezbjednost određenih lica, objekata i povjerljivih podataka ili bezbjednost javnih okupljanja.

Antiteroristički pregled obuhvata protivdiverzionalni, hemijsko-bakteriološko-radiološki i drugi pregled.

Član 46

Policjski službenik, prilikom obavljanja antiterorističkog pregleda, zahtijeva:

1) učestvovanje lica nadležnog za infrastrukturu pregledanog prostora, objekta, odnosno područja (energetska, informatička i telekomunikaciona infrastruktura, protipožarni i protivprovalni bezbjednosni sistemi, klimatski sistemi, grejna i ventilaciona instalacija i dr.) i

2) odstranjanje određenih sumnjičnih naprava iz prostorija, objekata, prevoznih sredstava i područja, isključivanje određenih sistema i kontrolu pristupa lica do pretraživanih prostorija, objekata, prevoznih sredstava i područja.

Član 47

Policjski službenik izvršiće antiteroristički pregled svih paketa, poštanskih i drugih vrsta pošiljki upućenih policiji i na adrese štićenih lica, objekata i prostora nad kojima se sprovode mjere obezbjeđenja.

Član 48

Sumnjivim napravama, odnosno sredstvima u smislu čl. 45 i 46 ovog pravilnika, smatraju se eksplozivna, zapaljiva, otrovna, radioaktivna i druga sredstva namijenjena za napad na život i zdravlje građana, na imovinu ili za zagađivanje okoline.

Član 49

Pronađene sumnjeve naprave, odnosno sredstva, policijski službenik identificuje, neutralizuje i odstranjuje, a ako nema druge mogućnosti, može da ih uništi na bezbjedan način.

Član 50

O izvršenom antiterorističkom pregledu, sačinjava se izvještaj ili zapisnik.

6. Privremeno ograničenje kretanja određenih lica na određenom prostoru

Član 51

Kriminalističko-taktičke radnje privremenog ograničenja slobode kretanja određenih lica na određenom prostoru, su:

- 1) blokada;
- 2) racija;
- 3) zasjeda;
- 4) potjera i
- 5) pregled određenih objekata i prostora.

Član 52

Odluku o sproveđenju kriminalističko-taktičkih radnji iz člana 51 ovog pravilnika, donosi rukovodilac organizacione jedinice policije nadležne za sproveđenje radnji privremenog ograničenja kretanja određenih lica na određenom prostoru ili policijski službenik koga on ovlasti.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, odluku o privremenom ograničenju slobode kretanja na određenom prostoru donosi rukovodilac organizacione jedinice policije nadležne za poslove obezbjeđenja.

Član 53

Blokada se sprovodi na osnovu plana.

Odluku o sproveđenju blokade donosi rukovodilac organizacione jedinice policije iz člana 52 ovog pravilnika i o tome obavještava dežurno-operativni centar i dežurnu službu područne jedinice.

Član 54

Racija i zasjeda sprovode se na osnovu plana.

Plan racije i zasjede sadrži: ciljeve, vrijeme izvršenja, broj policijskih službenika, rukovodioca racije i zasjede, mjere, radnje, način postupanja svakog policijskog službenika, naoružanje i opremu, način ostvarivanja komunikacije, mogućnost uključivanja dodatnih snaga i sredstava.

Plan racije, pored podataka iz stava 2 ovog člana, sadrži naznačen prostor u kojem se racija sprovodi, a plan zasjede i mjesto na kojem se planira zasjeda.

Plan racije i zasjede, po pravilu, donosi se u pisanoj formi.

Rukovodilac racije odnosno zasjede, obavezan je da upozna policijske službenike koji učestvuju u akciji, sa sadržajem plana racije odnosno zasjede, a u slučajevima kada razlozi hitnosti nalažu neodložno postupanje, sa planom racije odnosno planom zasjede upoznaće ih usmenim putem.

Član 55

Kada se kroz redovno vršenje poslova, ne mogu uhvatiti učinoci težih krivičnih djela, odbjegli osuđenici, lica lišena slobode, kao i lica organizovana radi vršenja krivičnih djela, organizuje se i vrši potjera.

Potjera se vrši sistematskim i neprekidnim preduzimanjem odgovarajućih mjera i radnji na određenom području, a naročito od strane policijskih službenika i drugih ovlašćenih službenih lica za licima koja treba uhvatiti pretresanjem zemljišta i objekata, postavljanjem zasjede, ograničenjem kretanja lica na određenom prostoru ili objektu, organizovanjem blokada i dr.

Član 56

Potjerom rukovodi rukovodilac organizacione jedinice policije nadležne za poslove potjere ili lice koje on ovlasti.

Ako potjeru treba organizovati na teritoriji više opština, rukovodioca potjere, imenuje direktor policije (u daljem tekstu: direktor).

Potjera se organizuje i izvodi prema planu koji sastavlja rukovodilac potjere.

Planom potjere se, određuje područje na kome se potjera izvodi, broj policijskih službenika koji učestvuju u potjeri, zadaci i način njihovog izvršavanja, vrsta naoružanja, tehnička i druga pomoćna sredstva i sl.

Član 57

Policinski službenik koji je započeo potjeru, obavezan je, da o tome odmah obavijesti dežurni operativni centar policije, odnosno dežurnu službu područne jedinice.

Član 58

Pregled određenih objekata i prostora preduzima se u preventivne, spasilačke i službene svrhe.

Pregled određenih objekata i prostora preduzima se na osnovu naređenja rukovodioca organizacione jedinice policije nadležne za poslove pregleda određenih objekata i prostora ili policijskog službenika koga on ovlasti, a izuzetno na inicijativu policijskog službenika, kada postoje razlozi propisani članom 24 stav 1 Zakona o policiji.

Policinski službenik koji preduzima pregled samoinicijativno, dužan je odmah po izvršenom pregledu da obavijesti dežurni operativni centar policije i dežurnu službu područne jedinice.

7. Javno raspisivanje nagrade

Član 59

Javno se može raspisati nagrada za dato obavještenje u skladu sa članom 56 stav 1 tač. 1, 2 i 3 i stav 2 Zakona o policiji.

Visinu javno raspisane nagrade, u svakom konkretnom slučaju utvrđuje direktor, uz saglasnost ministra nadležnog za unutrašnje poslove i javnu upravu.

8. Provjera identičnosti telekomunikacijskih adresa

Član 60

Na obrazloženi predlog policijskog službenika, rukovodilac organizacione jedinice policije nadležne za provjeru identičnosti telekomunikacijskih adresa, može odobriti njihovu provjeru.

Zahtjev za provjeru iz stava 1 ovog člana, dostavlja se organizacionoj jedinici policije nadležnoj za provjeru identičnosti telekomunikacijskih adresa, i sadrži:

- 1) razlog zbog kojeg se provjera traži;
- 2) parametre po kojima će se provjera vršiti;
- 3) cilj vršenja provjere,
- 4) organ kome se dostavlja odgovor i način na koji se dostavlja odgovor i
- 5) druga saznanja poznata policijskom službeniku koja mogu koristiti ili olakšati vršenje provjere.

9. Uzimanje uzoraka za DNK analizu

Član 61

Organizaciona jedinica policije nadležna za kriminalističko-tehnička istraživanja i vještačenja sprovodi postupak primjene metoda DNK analize.

DNK analizom obuhvaćena su morfološka ispitivanja tragova ljudskog, životinjskog i biljnog porijekla kao i DNK ispitivanje na tragovima i referentnim brisevima radi dobijanja potrebnih profila i identifikacije lica od kojih potiče DNK materijal.

Član 62

Policjski službenik je dužan, pri prikupljanju spornih bioloških tragova ljudskog porijekla na mjestu izvršenja krivičnog djela, ili sa tijela žrtve, da poštuje sve mjere predostrožnosti kako uzorci ne bi bili kontaminirani, međusobno ili sa drugim uzorcima.

Uzorci se moraju čuvati pravilno (u frižideru ili zamrzivaču) do trenutka predaje radi vršenja analiza.

O DNK analizama vode se potrebne evidencije, a posebno baza podataka koja služi za pretrage i upoređenje profila sa tragovima.

10. Utvrđivanje istovjetnosti lica i predmeta

Član 63

Postupak za utvrđivanje istovjetnosti lica (identifikacioni postupak), sprovodi se naročito za:

- 1) lica koja su po bilo kom osnovu lišena slobode;
- 2) lica za koja postoje osnovi sumnje da su izvršila krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti;
- 3) lica koja uskraćuju davanje podataka o sebi ili ako postoji sumnja da o sebi daju lažne podatke ili da im je lična karta, putna ili druga isprava falsifikovana;
- 4) strance koji na teritoriji Crne Gore izvrše krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti ili prekršaj za koje se može izreći kazna zatvora;
- 5) strance kojima je izrečena mjera bezbjednosti protjerivanja iz zemlje ili zaštitna mjera udaljenja iz zemlje, ili im je zabranjen ulazak u zemlju;
- 6) lica koja zbog svojih psihičkih ili fizičkih nedostataka nijesu u stanju da o sebi daju podatke;
- 7) lica po zahtjevu istražnog sudije, državnog tužioca ili drugog organa i
- 8) nađene nepoznate leševe.

Član 64

Postupak za utvrđivanje istovjetnosti lica sprovodi se na način koji obezbjeđuje nesumnjivo utvrđivanje svih obilježja po kojima se određeno lice razlikuje od ostalih lica.

Postupak za utvrđivanje istovjetnosti lica obuhvata:

- 1) uvid u ličnu kartu ili drugu ispravu sa fotografijom iz koje se može utvrditi istovjetnost (legitimisanje);
- 2) uzimanje ličnog opisa, uključujući i tjelesni pregled radi utvrđivanja postojanja osobenih znakova i upoređenja sa već postojećim opisom;
- 3) fotografisanje i upoređivanje fotografije sa već postojećim fotografijama;
- 4) uzimanje otiska prstiju i upoređivanje sa već postojećim otiscima;
- 5) prepoznavanje lica suočavanjem, ili po fotografiji koja se pokazuje roditeljima, rođacima ili drugim licima koja to lice poznaju;
- 6) provjeravanje podataka koje je o sebi dalo lice preko roditelja, rođaka i drugih lica koja to lice poznaju i
- 7) uvid u matične knjige rođenih, vjenčanih i umrlih ili u druge službene evidencije i isprave.

Član 65

Utvrđivanje istovjetnosti lica legitimisanjem, policijski službenik vrši usmenim obraćanjem licu koje treba legitimisati, zahtjevom da pokaže i predala uvid ličnu kartu ili drugu ispravu sa fotografijom, iz koje se može utvrditi istovjetnost.

Član 66

Policjski službenik dužan je da legitimiše lice:

- 1) koje treba lišiti slobode, privesti, uputiti ili zadržati;
- 2) nad kojim se vrši pretres, spoljni pregled odjeće ili pregled prtljaga ili se preduzima neka druga službena mjera ili radnja;
- 3) koje se zatekne na mjestu ili u objektu gdje je pristup zabranjen;
- 4) koje se zatekne na mjestu ili objektu bez dozvole, ako je pristup na mjesto ili objekat dozvoljen samo uz propisanu dozvolu;
- 5) koje dolazi u službene prostorije policije ili drugih državnih organa koje obezbjeđuju policijski službenici;
- 6) koje prijavi izvršenje krivičnog djela ili prekršaja ili njihovih učinilaca, odnosno daje obavještenje od interesa za rad policije, ukoliko je saglasno sa identifikacijom i
- 7) u drugim slučajevima kada je potrebno izvršiti određeni službeni zadatak.

Član 67

Policjski službenik dužan je da legitimiše nepoznato sumnjivo lice.

Sumnjivim licem, u smislu ovog pravilnika, smatra se lice koje:

- 1) svojim ponašanjem, izgledom ili na drugi način izaziva sumnju da je učinilac krivičnog djela ili prekršaja, ili da ima namjeru izvršiti krivično djelo ili liči na lica za kojima se traga;

2) se bez opravdanog razloga zatekne na mjestu izvršenja krivičnog djela ili u blizini tog mesta ili na poziv policijskog službenika neće da stane;

3) se odaje skitnji ili besposličarenju i

4) se kreće u društvu sa licima osuđivanim za teža krivična djela ili prekršaje, ili se nalazi na mjestu i u vrijeme gdje se sastaju takva lica, ili nosi predmete koji su mogli ili koji mogu poslužiti za izvršenje krivičnih djela ili su predmet izvršenja krivičnih djela.

Član 68

Polički službenik, prilikom legitimisanja može izvršiti provjeru da li je legitimisano lice evidentirano u operativnim ili drugim evidencijama policije.

O svakom legitimisanju policijski službenik podnosi izvještaj neposrednom rukovodiocu.

Član 69

Poznata lica, legitimisaće se samo u slučajevima kada je potrebno utvrditi određene lične podatke, radi podnošenja prijave ili pružanja pomoći građanima i pravnim licima u ostvarivanju određenih prava, kao i u slučajevima ako je to neophodno iz razloga bezbjednosti.

Polički službenik će, u slučaju da legitimisano lice treba privesti ili zadržati, njegovu ličnu kartu zadržati do predaje lica nadležnom organu ili dok traju razlozi za zadržavanje.

Član 70

Za maloljetna lica i djecu, postupak za utvrđivanje istovjetnosti mora se sprovesti sa posebnom pažnjom, pri čemu će se uzeti u obzir uzrast lica.

Postupak za utvrđivanje istovjetnosti djece sprovodi se samo u slučajevima iz člana 63 stav 1 tač. 2, 3, 6 i 7 ovog pravilnika.

Član 71

Polički službenik je dužan da preduzme potrebne mjere i radnje u cilju utvrđivanja istovjetnosti učinioča krivičnog djela ili predmeta koji mogu poslužiti kao dokaz u krivičnom postupku.

Za utvrđivanje istovjetnosti učinilaca krivičnog djela, policijski službenici, mogu koristiti: lični opis, crtež, album fotografija učinilaca krivičnih djela, traganje na određenim mjestima uz pomoć oštećenog i svjedoka, kao i prepoznavanje.

U postupku za utvrđivanje istovjetnosti predmeta treba utvrditi individualna svojstva predmeta po kojima se razlikuju od drugih istovrsnih predmeta (oblik, količina, boja, težina, kakvoća, fabrička oznaka, posebne oznake - obilježja, oštećenja i sl.).

Član 72

Primjena ovlašćenja prepoznavanja lica i stvari, vrši se na način propisan članom 103 Zakonika o krivičnom postupku.

O prepoznavanju lica i stvari sastavlja se zapisnik.

Zapisnik se sastavlja i u slučaju kada se sprovodi postupak za utvrđivanje istovjetnosti lica iz člana 63 ovog pravilnika.

Član 73

U cilju utvrđivanja istovjetnosti lica, predmeta i leševa raspisuju se potrage.

Ako je to potrebno radi uspješnijeg sprovođenja postupka za utvrđivanje istovjetnosti iz stava 1 ovog člana, policija može u medijima objaviti fotografiju ili opis lica, predmeta ili leševa.

Član 74

Polički službenik može, u slučaju postojanja osnova sumnje da je izvršeno krivično djelo, fotografisati i uzimati otiske prstiju lica:

1) za koje postoje osnovi sumnje da je učinilac krivičnog djela za koje se goni po službenoj dužnosti;

2) protiv koga je podnesena krivična prijava zbog krivičnog djela za koje se goni po službenoj dužnosti;

3) protiv koga se sprovodi istraga;

4) čija se istovjetnost na drugi način ne može utvrditi i

5) na zahtjev ili po odobrenju istražnog sudije.

Polički službenik je dužan da pri vršenju svojih poslova, a naročito pri lišavanju slobode, dovođenju i zadržavanju lica izvrši provjeru da li su ta lica daktiloskopirana i fotografisana i da li je potrebno obnoviti fotografiju ili dopuniti postojeću zbirku ponovnim uzimanjem otiska prstiju.

Član 75

Polički službenik može, kada je potrebno, utvrditi kome pripadaju otisci prstiju ili dlanova koji su pronađeni na pojedinim predmetima pri vršenju uviđaja za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti, uzeti otiske prstiju od lica za koje postoji vjerovatnoća da su mogla doći u dodir sa tim predmetima.

Polički službenik može radnje iz stava 1 ovog člana, preuzeti i prema licima za koja postoje osnovi sumnje da su učinioči tog krivičnog djela.

Radnje iz st. 1 i 2 ovog člana, mogu se izvršiti i bez pristanka lica od koga se uzimaju otisci prstiju.

Član 76

Policija može putem medija ili na drugi pogodan način objaviti fotografiju lica za koje postoje osnovi sumnje da je izvršilo krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti, kada je to potrebno radi utvrđivanja istovjetnosti ili u drugim slučajevima od interesa za uspješno vođenje krivičnog postupka.

Objavljivanje fotografije vrši se po odobrenju direktora ili lica koje on za to ovlasti, kao i na zahtjev istražnog sudije.

11. Potraga za licima i stvarima

Član 77

Potraga za licima i stvarima je sistem operativno-taktičkih mjera i radnji koje preduzimaju policijski službenici radi pronalaženja i hvatanja učinilaca krivičnih djela, pronalaženja predmeta koji su u vezi sa određenim krivičnim djelom, pronalaženja određenih lica, utvrđivanja istovjetnosti nepoznatih lica i leševa i pribavljanja podataka o licima ili predmetima.

Potraga se vrši organizovanjem blokade, zasjede, ograničenja kretanja lica na određenom prostoru ili objektu, kontrole, osmatranja pojedinih punktova, prevoznih sredstava i lica, pretresanja terena i sl.

Član 78

Potraga se pokreće raspisivanjem odnosno izdavanjem potjernice, objave ili raspisa o traganju.

Raspisivanje akata iz stava 1 ovog člana, vrši se u skladu sa odredbama čl. 563 do 567 Zakonika o krivičnom postupku.

Član 79

Prema teritoriji na kojoj se sprovode, potrage mogu biti lokalne, centralne i međunarodne.

Član 80

Lokalna potraga može se raspisati na teritoriji jedne ili više opština, ako se prepostavlja da je predmet potrage na određenom području ili u jednom od više određenih mesta ili da se lice udaljilo u određenom pravcu.

Centralnu potragu preduzimaju sve područne jedinice na teritoriji Crne Gore.

Policija može predložiti raspisivanje međunarodne potrage pod uslovima propisanim članom 567 stav 3 Zakonika o krivičnom postupku.

Član 81

Prema značaju razloga zbog kojih se preduzima potraga (težina krivičnog djela, stepen opasnosti lica i druge okolnosti) odlučuje se koje će se organizacione jedinice policije obavijestiti radi uključivanja u potragu.

Član 82

Organizaciona jedinica policije koja je raspisala potjernicu ili objavu dužna je da obustavi njen sproveođenje kada se pronađe traženo lice ili predmet, ili nastupi zastarjelost krivičnog gonjenja ili izvršenja kazne, ili drugi razlozi zbog kojih potjernica ili objava nije više potrebna.

Potjernica i objava se obustavljaju preko organizacione jedinice policije koja ju je raspisala.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, organizaciona jedinica policije obustaviće telegramom centralnu potragu kada je lice lišeno slobode odmah nakon privođenja pušteno na slobodu, ili ako je nastupila zastarjelost krivičnog gonjenja ili izvršenja kazne.

Član 83

Kada se pronađe maloljetnik za kojim je raspisana potjernica, policijski službenik je dužan da ga odmah pred nadležnom organu starateljstva opštine na čijem je području pronađen, ako nije drugačije određeno u raspisanoj potjernici.

Dovođenje maloljetnika nadležnom organu starateljstva vrši policijski službenik, po pravilu, u civilnom odijelu.

Član 84

Policjski službenik može vršiti pretraživanje zemljišta, šuma, rijeke, jezera i sl. radi pronalaska žrtve krivičnog djela, predmeta ili tragova krivičnog djela, izgubljenih ili zalutalih lica ili lica koja su nastradala od elementarnih nepogoda.

Kada se traže žrtve krivičnog djela, nastradala ili zalutala lica, policijski službenik može zatražiti pomoć građana.

12. Pregled određenih objekata i prostorija državnih organa, privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika i uvid u njihovu dokumentaciju

Član 85

Polički službenik može izvršiti uvid u poslovne knjige i drugu dokumentaciju državnih organa, privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika, u slučaju postojanja osnova sumnje da je izvršeno krivično djelo ili kada je to potrebno radi otkrivanja krivičnog djela, razjašnjenja činjeničnog stanja i pronalaženja tragova krivičnog djela i podataka koji mogu biti korisni za uspješno vođenje krivičnog postupka.

Član 86

Uvid u dokumentaciju iz člana 85 ovog pravilnika, vrši se uz prisustvo starještine državnog organa i odgovornog lica u privrednom društvu i drugom pravnom licu.

O izvršenom uvidu u dokumentaciju iz stava 1 ovog člana, policijski službenik sastavlja službenu zabilješku.

Ako pri uvidu u dokumentaciju, policijski službenik pronađe predmete koji se moraju oduzeti ili koji mogu poslužiti kao dokaz u krivičnom postupku, predmeti će se oduzeti.

O oduzetim predmetima, policijski službenik je dužan da izda potvrdu.

13. Privremeno oduzimanje predmeta

Član 87

Polički službenik može privremeno oduzeti predmete na osnovu pisane naredbe suda ili bez pisane naredbe, u slučajevima predviđenim zakonom.

Član 88

Polički službenik može bez pisane naredbe privremeno oduzeti predmete krivičnog djela koji se u skladu sa Krivičnim zakonikom i drugim propisima moraju oduzeti ili koji mogu poslužiti kao dokaz u krivičnom postupku, ako se:

- 1) ne može čekati da istražni sudija naredi njihovo privremeno oduzimanje i
- 2) nađu prilikom pretresanja stana ili drugih prostorija, pretresanja lica, njegovog prtljaga ili vozila.

Član 89

Polički službenik zatražiće od lica koje drži predmete, koje treba privremeno oduzeti, da ih preda. Ukoliko ono to odbije, oduzimanje će se izvršiti prinudno.

Za oduzete predmete izdaje se potvrda prilikom njihovog oduzimanja. U potvrdi se moraju pojedinačno i detaljno opisati oduzeti predmeti, tako da se jasno mogu razlikovati od drugih predmeta.

Ako su predmeti pronađeni prilikom vršenja radnje o kojoj se sačinjava zapisnik, u zapisnik će se unijeti gdje su pronađeni i dati njihov opis istovjetno kao i u izdatoj potvrdi o oduzimanju.

Član 90

Predmeti i spisi koji se oduzimaju, a nije ih moguće popisati, stavice se u omot i zapečatiti.

Na zapečaćeni omot stavlja se potpis policijskog službenika koji je izvršio pečaćenje, a može i vlasnik ili lice od koga su predmeti i spisi oduzeti, staviti svoj potpis ili pečat.

Lice čiji su predmeti ili spisi zapečaćeni pozvaće se da prisustvuje otvaranju omota. Ako se to lice ne odazove, omot će se otvoriti u prisustvu dva svjedoka, predmeti i spisi pregledati i popisati u njegovom odsustvu, što će se konstatovati u zapisniku.

Pri pregledanju spisa mora se voditi računa da njihov sadržaj ne saznaju neovlašćena lica.

Član 91

Ne može se privremeno oduzeti arhiva, dokumenti i službena prepiska misija stranih država i diplomatskih ili konzularnih predstavništava, kao i propisno obilježene diplomatske i konzularne poštanske torbe (valize).

14. Zadržavanje lica

Član 92

Zadržavanje lica je ovlašćenje kojim policijski službenik ograničava kretanje lica iz zakonom utvrđenih razloga.

Polički službenik zadržava lice u prostorijama policije za zadržavanje. Ako je lice zadržano u prostorijama organa pravosuđa, mora biti fizički odvojeno od pritvorenih lica i lica koja su na izdržavanju kazne.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, policijski službenik može zadržati lice i u drugim službenim prostorijama policije ili u posebno prilagođenom prostoru vozila, ali ne duže nego što je potrebno da se izvrši prevoz ili drugi zadaci policije.

Član 93

Polički službenik koji je odredio zadržavanje lica dužan je, na zahtjev zadržanog lica, da o zadržavanju obavijesti njegove najbliže.

Na zahtjev zadržanog lica, o zadržavanju se obavještava i njegov poslodavac, kao i nadležni organ starateljstva ako je potrebno obezbjediti zaštitu ili staranje o djetetu ili drugim licima o kojima se stara zadržano lice.

Ako je zadržano lice stranac, o tome treba obavijestiti ministarstvo nadležno za inostrane poslove.

Ako je zadržano vojno lice o tome treba, u skladu sa zakonom, odmah obavijestiti vojnu policiju.

Član 94

Vrijeme zadržavanja lica se računa od trenutka kada je lice dovedeno.

Kada prestanu razlozi za zadržavanje, policijski službenik mora zadržano lice da sproveđe nadležnom organu ili da ga pusti na slobodu.

Član 95

Policijski službenik mora zadržanom licu da oduzme predmete koji su pogodni za napad, bjekstvo ili samopovrijeđivanje.

Ako predmeti iz stava 1 ovog člana, nijesu bili oduzeti prilikom dovođenja lica, njih mora oduzeti policijski službenik koji vrši zadržavanje, prije nego što zadržano lice smjesti u prostoriju za zadržavanje.

Podatke o oduzetim predmetima iz stava 1 ovog člana, policijski službenik unosi u potvrdu o oduzimanju ili u zapisnik koji zadržano lice potpisuje. Po prestanku zadržavanja, zadržani predmeti se vraćaju licu osim ako postoje zakonom propisani razlozi za njihovo oduzimanje.

Lice koje je bilo zadržano, preuzimanje predmeta potvrđuje svojim potpisom.

Član 96

U prostoriji u kojoj se zadržava više lica mogu se smjestiti samo lica istog pola.

Član 97

Policijski službenik koji vrši zadržavanje lica, odgovara za bezbjednost zadržanog lica od njegovog smještaja u prostorije za zadržavanje do otpuštanja.

Za nadzor nad zadržanim licima, policijski službenik može da upotrebljava uređaje za audio ili audiovizuelno snimanje. Upotreba ovih uređaja mora biti vidno označena.

Upotreba uređaja za prenos audio ili audiovizuelnih snimaka ne isključuje mogućnost fizičkog nadzora nad zadržanim licima.

Član 98

Bolesno ili povrijeđeno lice kome je očigledno potrebna ljekarska pomoć ili lice koje pokazuje znakove težeg trovanja alkoholom ili drugim sredstvom ne može se smjestiti u prostorije za zadržavanje.

Policijski službenik koji vrši zadržavanje, licima iz stava 1 ovog člana, mora obezbjediti prevoz u zdravstvenu ustanovu gdje će im biti pružena ljekarska pomoć.

Kada zadržano lice zahtijeva ljekarsku pomoć, policijski službenik će je obezbijediti u prostorijama za zadržavanje ili prevozom do najbliže zdravstvene ustanove.

Ako se osnovano može pretpostaviti da će zadržano lice koje se prevozi u zdravstvenu ustanovu pokušati bjekstvo, policijski službenik mora da preduzme sve što je potrebno da se za vrijeme prevoza do zdravstvene ustanove i povratka iz nje sprječi bjekstvo zadržanog lica.

Član 99

Licu koje je zadržano više od 12 časova, obezbjeđuje se ishrana i to tri obroka dnevno (doručak, ručak, večera).

Zadržanom licu potrebno je obezbijediti i kretanje, osim ako bezbjednosni razlozi to ne dozvoljavaju.

Zadržano lice ima pravo na osmočasovni neprekidni odmor u toku 24 časa.

Ako je lice dovedeno u prostorije za zadržavanje u mokroj ili na drugi način za njegovo zdravlje neodgovarajućoj odjeći, za vrijeme zadržavanja obezbjediće mu se odgovarajuća odjeća.

IV ODRŽAVANJE JAVNOG REDA I MIRA

1. Osnovni zadaci

Član 100

Poslovima održavanja javnog reda i mira, u smislu ovog pravilnika, smatraju se:

- 1) otklanjanje uzroka koji izazivaju narušavanje javnog reda i mira;
- 2) sprječavanje narušavanja javnog reda i mira;
- 3) uspostavljanje javnog reda i mira u slučajevima kada je narušen;
- 4) održavanje javnog reda i mira na javnim mjestima u slučajevima kada se na njima okuplja veći broj građana i
- 5) preduzimanje određenih radnji u cilju vođenja prekršajnog postupka protiv lica koja su narušila javni red i mir.

Član 101

Radi otklanjanja uzroka koji izazivaju narušavanje javnog reda i mira, policijski službenik je dužan da prati pojave od značaja za javni red i mir na bezbjednosnom sektoru i da svojom preventivnom aktivnošću doprinosi stabilnosti javnog reda i mira.

Član 102

Radi sprječavanja pojava narušavanja javnog reda i mira policijski službenik:

- 1) obilazi bezbjednosni sektor i osmatra teren i pojave, naročito javna mjesta na kojima se okuplja veći broj građana (željezničke i autobuske stanice, luke, pristaništa, aerodrome, tržnice, trgov i sl.);
- 2) ostvaruje uvid nad ponašanjem i kretanjem lica sklonih narušavanju javnog reda i mira;
- 3) ostvaruje saradnju sa privrednim društvima, drugim pravnim licima i preduzetnicima u čijim se objektima okuplja veći broj građana (ugostiteljski, sportski i drugi objekti) i
- 4) upozorava građane da su dužni da poštuju javni red i mir i da otklanjam uzroke koji pogoduju narušavanju javnog reda i mira.

Član 103

Ako okolnosti određenog slučaja ukazuju na mogućnost da javni red i mir bude narušen na javnom mjestu, na kome se o njegovom održavanju stara organizator javnog okupljanja, policijski službenik kome je stavljen u zadatku održavanje javnog reda i mira, svojom prisutnošću, upozorenjima, naređenjima i sličnim aktivnostima neposredno sprječava narušavanje javnog reda i mira.

Član 104

Policijski službenik postupa po naređenjima policijskog službenika koji rukovodi akcijom uspostavljanja javnog reda i mira, ako je javni red i mir narušen organizovanim neredima.

Policijski službenik iz stava 1 ovog člana, može narediti da se:

- 1) lica koja učestvuju u masovnom neredu mirno razidu;
- 2) za određeno vrijeme ograniči kretanje na određenom prostoru i pristup određenom mjestu ili objektu;
- 3) upotrijebi fizička snaga, palica, službeni psi, hemijska i druga sredstva za onemogućavanje kretanja, sredstva za prinudno zaustavljanje vozila i druga odgovarajuća sredstva i
- 4) izvršioci, organizatori i podstrelkači prekršaja protiv javnog reda i mira privedu nadležnoj organizacionoj jedinici policije.

Policijski službenik koji nije u neposrednoj vezi sa policijskim službenikom koji rukovodi akcijom uspostavljanja javnog reda i mira, može do uspostavljanja takve veze, samostalno preuzimati mjere iz stava 2 ovog člana.

Član 105

Policijski službenik je dužan da pruži pomoć u održavanju javnog reda i mira na određenom prostoru, objektu ili priredbi, na kojima, na osnovu posebnih propisa, red i mir održava organizator, odnosno privredno društvo ili preduzetnik.

U vršenju poslova iz stava 1 ovog člana, policijski službenik:

- 1) štiti ličnu bezbjednost lica koja održavaju red i mir, ako su ona ugrožena napadom ili prijetnjom u vezi sa održavanjem reda i mira i
- 2) neposredno preuzima određene mjere za održavanje reda i mira, ako je očigledno da ih ne može preuzeti lice koje održava red i mir.

Član 106

U cilju prekršajnog gonjenja učinioca prekršaja protiv javnog reda i mira, policijski službenik može da:

- 1) preduzme mjere za utvrđivanje istovjetnosti učinilaca prekršaja (uvid u lične isprave radi utvrđivanja istovjetnosti, prikupljanje podataka o prekršaju, učiniocu i o dokazima);
- 2) zadrži učinioca prekršaja dok ne utvrdi njegovu istovjetnost i
- 3) učinioca prekršaja doveđe u nadležnu organizacionu jedinicu policije.

Protiv učinioca prekršaja protiv javnog reda i mira, policijski službenik podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

Član 107

Poslove iz čl. 101 do 106 ovog pravilnika, policijski službenik vrši na bezbjednosnom sektoru, koji se dijeli na pozorničke i patrolne rejone.

2. Vršenje poslova na pozorničkom i patrolnom rejonu

Član 108

Vršenje poslova na pozorničkom i patrolnom rejonu su osnovni vidovi neposrednog preventivnog djelovanja policije u održavanju javnog reda i mira i sprječavanju vršenja krivičnih djela.

Poslove na pozorničkom i patrolnom rejonu vrše policijski službenici u uniformi.

Član 109

Poslovi na pozorničkom rejonu vrše se u gradovima, većim naseljima, industrijskim i saobraćajnim centrima i turističkim mjestima.

Poslovi na patrolnom rejonu, vrše se u manjim naseljima i selima, na određenim saobraćajnim objektima, na moru, unutrašnjim vodama, a po potrebi i u mjestima iz stava 1 ovog člana.

Član 110

Pozornički rejon, po pravilu, obuhvata određeni broj ulica, ili trg sa okolnim ulicama, ili samo jednu, odnosno više ulica, a može obuhvatati i samo jedan objekat i prostor koji pripada tom objektu (željeznička ili autobuska stanica, luka, pristanište, kamp, plaža i sl.).

Patrolni rejon, po pravilu, obuhvata prigradsko naselje, određeni broj sela i nenaseljenih predjela koji tim selima gravitiraju, dio magistralnog puta, a može obuhvatiti jedan određen putni pravac ili više putnih pravaca.

Broj i veličina pozorničkih i patrolnih rejona u okviru bezbjednosnog sektora utvrđuju se prema broju i značaju objekata, gustini naseljenosti, saobraćajnim problemima, stanju javnog reda i mira, vrsti, broju i učestalosti krivičnih djela i prekršaja i drugim okolnostima od značaja za javnu bezbjednost.

Član 111

Pozornički rejoni mogu biti stalni, povremeni i sezonski.

Stalni pozornički rejoni određuju se na području na kome je zbog posebnih razloga potrebno stalno prisustvo policijskih službenika.

Povremeni pozornički rejoni određuju se na području na kome se potreba za prisustvom policijskih službenika javlja samo u određeno vrijeme.

Sezonski pozornički rejon određuje se na području na kojem je potrebno prisustvo policijskog službenika u određeno doba godine.

Član 112

Poslovi na stalnim pozorničkim rejonoma vrše se neprekidno.

Poslovi na povremenim pozorničkim rejonoma vrše se u određene dane ili u određeno doba dana. Poslovi na sezonskim pozorničkim rejonoma vrše se neprekidno ili prema potrebi u određeno doba godine.

Poslovi na patrolnom rejonu vrše se prema potrebi. Kada bezbjednost saobraćaja na putevima ili druge okolnosti zahtijevaju, ovi poslovi mogu se vršiti i neprekidno.

Poslove na patrolnom rejonu vrše patrole sastavljene od dva ili više policijskih službenika od kojih je jedan vođa patrole.

Izuzetno, poslove iz stava 4 ovog člana, može vršiti i jedan policijski službenik i to samo danju i na području gdje to dopušta stanje bezbjednosti.

Član 113

Pozornički poslovi vrše se pješice, a patrolni pješice ili na biciklima, motornim vozilima, plovnim objektima, helikopterima, sredstvima javnog prevoza ili kombinovano.

Pri vršenju pozorničkih i patrolnih poslova, policijski službenik je dužan da uskladi svoje kretanje prema potrebi službe i izvršavanju zadataka.

Član 114

Rukovodilac nadležne organizacione jedinice policije, odnosno lice koje je za to ovlašćeno, određuje policijskog službenika za vršenje poslova na pozorničkom i patrolnom rejonu.

Poličiskom službeniku koji vrši poslove na pozorničkom reonu izdaje se pisani nalog.

Neposredni rukovodilac koji upućuje policijskog službenika na vršenje poslova na pozorničkom i patrolnom rejonu, dužan je da vrši kontrolu izvršavanja zadataka od strane policijskih službenika koji vrše te poslove.

O izvršenoj kontroli podnosi se pisani izvještaj.

Član 115

Prije odlaska na vršenje poslova na pozorničkom i patrolnom rejonu, policijski službenik mora se javiti neposrednom rukovodiocu koji ga upućuje na vršenje tih poslova.

Neposredni rukovodilac koji upućuje policijskog službenika na vršenje poslova na pozorničkom i patrolnom rejonu dužan je da:

1) odredi i razradi konkretnе zadatke koje policijski službenik treba da izvrši pored propisanih redovnih poslova;

2) odredi naoružanje i opremu, provjeri ispravnost oružja i opreme, kao i fizičko i zdravstveno stanje policijskih službenika i

3) odredi vrijeme trajanja vršenja poslova, pravac i način kretanja patrole, imajući u vidu zadatke, udaljenost pojedinih objekata, konfiguraciju zemljišta, vremenske prilike, godišnje doba i doba dana, kao i druge okolnosti i uslove.

Polički službenik može dati primjedbe i prijedloge u pogledu načina izvršavanja službenih zadataka.

Član 116

Polički službenik ne smije napustiti pozornički ili patrolni rejon prije isteka vremena trajanja smjene, osim ako je to potrebno radi izvršavanja vanrednih službenih zadataka ili iz razloga više sile.

Vanrednim službenim zadacima ili razlozima više sile smatraju se naročito:

1) hvatanje učinioca krivičnog djela ili težeg prekršaja, kao i obezbjeđenje tragova i predmeta koji mogu poslužiti kao dokaz u krivičnom postupku;

2) hvatanje lica za kojima je izdata potjernica;

3) privođenje učinioca krivičnog djela ili težeg prekršaja;

4) pružanje pomoći kada to traži policijski službenik sa susjednog pozorničkog ili patrolnog rejona ili policijski službenik iz sastava stalnog dežurstva;

5) pružanje pomoći građanima u slučaju opšte opasnosti i

6) povreda, ranjavanje ili oboljenje policijskog službenika za vrijeme vršenja poslova na pozorničkom ili patrolnom rejonu.

Član 117

Smjena pozornika vrši se na pozorničkom rejonu na unaprijed predviđenim mjestima.

Smjena pozornika vrši se, po pravilu, u kretanju i bez posebnih formalnosti.

Nakon povratka sa vršenja poslova na pozorničkom i patrolnom rejonu, policijski službenik podnosi pisani izvještaj o svojim zapažanjima, preduzetim mjerama i izvršenim radnjama.

3. Poslovi u vezi sa zabranom snimanja i skiciranja određenih objekata

Član 118

Polički službenik je dužan da spriječi snimanje objekata čije je snimanje zabranjeno ili objekata za čije snimanje nije dato odobrenje kad je to odobrenje potrebno (snimanje filmova, fotografisanje, skiciranje i sl.).

U vršenju poslova iz stava 1 ovog člana, policijski službenik sarađuje sa privrednim društvima, drugim pravnim licima i građanima, u cilju onemogućavanja i sprječavanja snimanja vojnih i drugih objekata.

Član 119

Ako policijski službenik utvrdi da strani proizvođač filmova, stranac ili crnogorski državljanin snima objekte čije je snimanje zabranjeno, snima objekte bez propisanog odobrenja ili se ne pridržava izdatog odobrenja, narediće da se snimanje obustavi i privremeno će oduzeti sredstva za snimanje i snimke.

O privremeno oduzetim sredstvima za snimanje i snimcima, izdaje se potvrda.

Član 120

Ako je snimanjem objekta izvršeno krivično djelo ili učinjen prekršaj, policijski službenik podnijeće o tome prijavu, odnosno zahtjev nadležnom organu.

Privremeno oduzeta sredstva za snimanje i snimci dostavljaju se uz krivičnu prijavu, odnosno zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, organu nadležnom za vođenje postupka.

V NADZOR I KONTROLA BEZBJEDNOSTI U DRUMSKOM SAOBRAĆAJU

Član 121

Poslovi nadzora i kontrole bezbjednosti u drumskom saobraćaju u smislu ovog pravilnika, su poslovi kontrole i regulisanja saobraćaja na putevima.

Član 122

Poslovi kontrole bezbjednosti u drumskom saobraćaju su:

1) kontrola nad stanjem puteva;

2) kontrola učesnika u drumskom saobraćaju;

3) kontrola vozila i

4) posebna kontrola

1. Kontrola nad stanjem puteva

Član 123

Kada policijski službenik u vršenju kontrole bezbjednosti u drumskom saobraćaju uoči nedostatke o stanju i o održavanju puteva koji za učesnike u saobraćaju predstavljaju opasnost, dužan je da o tome odmah, pisanim ili usmenim putem obavijesti dežurnu službu područne jedinice na čijem području su utvrđeni nedostaci.

Dežurna služba iz stava 1 ovog člana, je obavezna da bez odlaganja o tome obavijesti privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnika koji održava put i organ državne uprave koji je nadležan za vršenje nadzora nad sprovođenjem Zakona o putevima i propisa donijetih na osnovu njega.

U vršenju poslova iz stava 1 ovog člana, policijski službenik kontroliše da li je:

- 1) put neprohodan zbog zimskih uslova, elementarnih nepogoda ili vanrednih događaja ili je zbog tih razloga otežano normalno i bezbjedno odvijanje saobraćaja;
- 2) neko zauzeo javni put ili na njemu izvodi radove koji nijesu u vezi sa održavanjem ili rekonstrukcijom puta ili drugim radnjama ugrožava bezbjednost saobraćaja na putu (vuče predmete, nanosi blato, prlja kolovoz masnim materijalima i slično);
- 3) uklonjen, premješten, zaklonjen ili oštećen saobraćajni znak ili bi trebalo postaviti saobraćajni znak;
- 4) na putu ostavljeno oštećeno vozilo ili predmet koji ugrožavaju bezbjednost saobraćaja i
- 5) izvođenje radova na vidan način obilježeno i da li su učesnici u saobraćaju obezbijeđeni.

Član 124

Policijski službenik će podnijeti izvještaj radi preduzimanja mjera za otklanjanje uočenih nedostataka ako utvrdi da:

- 1) se ugrižava bezbjednost saobraćaja na putevima, da je uklonjen, premješten, zaklonjen ili oštećen saobraćajni znak i
- 2) je na putu ostavljeno oštećeno vozilo ili predmet koji ugrižava bezbjednost saobraćaja na putevima.

Član 125

Za vrijeme dok privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik, odnosno organ uprave iz člana 123 stav 2 ovog pravilnika, ne preduzme mjere za otklanjanje nedostataka iz čl. 123 i 124 ovog pravilnika, da bi se izbjegla opasnost za učesnike u saobraćaju na putu, policijski službenik preduzeće potrebne mjere da se:

- 1) obavijeste učesnici u saobraćaju o neprohodnosti puta, odnosno, otežanom odvijanju saobraćaja;
- 2) izdaju naređenja da se oslobođi zauzeti put i prekinu radovi kojima se ugrižava bezbjednost saobraćaja na putu;
- 3) upozore učesnici u saobraćaju na opasnosti koje nijesu označene propisanim saobraćajnim znakovima;
- 4) naredi da se radovi na putu na propisani način obilježe i
- 5) ograniči ili zabrani saobraćaj na tom dijelu puta, ako je to neophodno radi sprječavanja ili otklanjanja opasnosti za učesnike u saobraćaju.

Član 126

Policijski službenik podnijeće izvještaj, ako se kontrolom iz člana 123 ovog pravilnika, utvrdi da su na javnom putu uništeni ili teže oštećeni uređaji za davanje saobraćajnih svjetlosnih znakova ili drugi saobraćajni znakovi ili su postavljene prepreke na saobraćajnicama ili je na drugi način izazvana opasnost za život ljudi i imovinu veće vrijednosti.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, policijski službenik preduzeće potrebne mjere za pronalaženje učinioца krivičnog djela, za obezbjeđenje tragova krivičnog djela i predmeta koji mogu poslužiti kao dokaz i prikupić obavještenja koja bi mogla biti od koristi za uspješno vođenje krivičnog postupka, odnosno prekršajnog postupka.

2. Kontrola učesnika u saobraćaju

Član 127

Kontrola učesnika u saobraćaju, obuhvata kontrolu pridržavanja propisa i postupanja po o pravilima o bezbjednosti saobraćaja na putevima.

Član 128

Kontrolu iz člana 127 ovog pravilnika, policijski službenik vrši uvidom u odgovarajuće isprave i neposrednim osmatranjem ponašanja učesnika u saobraćaju.

Ponašanje učesnika u saobraćaju osmatra se sa preglednog mjesta raskrsnice ili drugog preglednog mjesta, iz patrolnog vozila ili helikoptera.

Kontrola brzine kretanja vozila se vrši radarom ili uvidom u tahograf.

Član 129

Policajski službenik može, u vršenju poslova kontrole iz člana 127 ovog pravilnika, davanjem propisanog znaka, naređiti vozaču da na određenom mjestu zaustavi vozilo i izvrši odgovarajuću provjeru.

Član 130

Policajski službenik narediće, davanjem propisanog znaka, da vozač zaustavi vozilo ako je prekršio neko od pravila saobraćaja i time izazvao ili je mogao izazvati opasnost za druge učesnike u saobraćaju i pokazati mu mjesto gdje treba da zaustavi vozilo.

Kada policijski službenik naredi vozaču da zaustavi vozilo na određeno mjesto, zatražiće mu ličnu ispravu, ispravu za upravljanje vozilom i ispravu o vozilu i saopštice mu koji je prekršaj izvršio.

Član 131

Kontrola vozača obuhvata mjere i radnje kojima se utvrđuje da vozač:

- 1) ima isprave za upravljanje vozilom odnosne vrste i kategorije (vozačku dozvolu, stranu vozačku dozvolu i međunarodnu vozačku dozvolu, potvrdu o poznavanju saobraćajnih propisa);
- 2) upravlja motornim vozilom na putu pod dejstvom alkohola, opojnih droga, drugih psihotaktivnih materija ili lijekova;
- 3) upravlja motornim vozilom a da se prethodno nije podvrgao kontrolnom zdravstvenom pregledu;
- 4) poštuje vrijeme koje se odnosi na trajanje upravljanja određenim kategorijama motornih vozila, dnevnog i nedjeljnog odmora i naizmjeničnog rada udvojene posade na motornim vozilima i
- 5) upravlja motornim vozilom u vrijeme kada mu je vozačka dozvola privremeno oduzeta ili u vrijeme kada mu je izrečena zaštitna mjera ili mjera bezbjednosti zabrane upravljanja motornim vozilom.

Član 132

Policajski službenik preuzima mjere i radnje iz člana 131 tačka 1 ovog pravilnika, kada:

- 1) je to potrebno radi sprječavanja i otkrivanja prekršaja propisa o bezbjednosti saobraćaja na putevima;
- 2) se utvrdi da vozač ne postupa po pravilima o bezbjednosti saobraćaja na putevima;
- 3) kontroliše tehničku ispravnost vozila i
- 4) to zahtijevaju drugi razlozi bezbjednosti ili je to posebno naređeno (u slučaju pojačane kontrole bezbjednosti i sl.).

Član 133

Policajski službenik prilikom vršenja kontrole iz člana 131 ovog pravilnika, naređuje, davanjem propisanog znaka, vozaču da zaustavi vozilo.

Ako se naređuje zaustavljanje vozila u smislu stava 1 ovog člana, policijski službenik nastojaće da se, po mogućnosti, vozilo zaustavi van kolovoza ili što bliže desnoj ivici kolovoza, u pravcu kretanja vozila, da se zaustavljanjem vozila ne ometaju drugi učesnici u saobraćaju i ne ugrožava bezbjednost saobraćaja.

Kontrola se može vršiti i u slučaju kada je vozač zaustavio vozilo (na benzinskoj pumpi, graničnom prelazu, skeli, mjestu gdje se čeka naizmjenično propuštanje vozila i sl.).

Član 134

Policajski službenik, preuzimanjem mjera i radnji iz člana 131 tačka 1 ovog pravilnika, kontroliše da li:

- 1) vozač ima odgovarajuću vozačku dozvolu;
- 2) je isprava vjerodostojna (da nije falsifikovana, oštećena i sl.);
- 3) isprava glasi ili je izdata na ime lica koje upravlja vozilom;
- 4) se isprava odnosi na kategoriju motornog vozila kojim vozač upravlja i
- 5) je istekao rok važenja isprave.

Radi vršenja kontrole iz stava 1 tačka 3 ovog člana, policijski službenik zatražiće i pregledaće lične isprave vozača (ličnu kartu, putnu ispravu).

Član 135

Policajski službenik će isključiti iz saobraćaja vozača kada utvrdi da ne posjeduje važeću vozačku dozvolu određene kategorije.

Ako lice koje je upravljalo vozilom nema važeću vozačku dozvolu određene kategorije, policijski službenik uzeće od njega lične podatke sa podacima o izvršenom prekršaju i sačiniće izvještaj za nadležnu organizacionu jedinicu policije.

Član 136

Policajski službenik će oduzeti od vozača svaku ispravu za koju prilikom kontrole posumnja da je falsifikovana, a vozača će isključiti iz saobraćaja i o tome podnijeti izvještaj nadležnoj

organizacionoj jedinici policije, radi dostavljanja krivične prijave nadležnom državnom tužiocu, a po potrebi, preduće i druge mjere u cilju krivičnog gonjenja učinioca krivičnog djela.

Član 137

Policjski službenik kontroliše da li vozač upravlja vozilom na putu pod dejstvom alkohola, opojnih droga, drugih psihoaktivnih materija ili lijekova na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije i za vrijeme vožnje kada:

- 1) vozač, nepravilnom ili nepropisnom vožnjom, izaziva sumnju da je uzimao alkohol, opojne droge, druge psihoaktivne materije ili lijekove;
- 2) vozač prilikom kontrole isprava za upravljanje vozilom ili kontrole tehničke ispravnosti vozila ili prilikom obraćanja policijskom službeniku za određeno obaveštenje ili pomoći, pokazuje znake da je pod dejstvom alkohola, opojnih droga, drugih psihoaktivnih materija ili lijekova;
- 3) je vozač vozilom učestvovao u saobraćajnoj nezgodi i
- 4) postoji osnovana sumnja da je vozač u ugostiteljskom objektu, ili na drugom mjestu, uzimao alkohol.

Član 138

Policjski službenik kontrolu iz člana 137 ovog pravilnika, vrši pomoći odgovarajućih sredstava i aparata (alkometar i dr.).

Policjski službenik uputiće na stručni pregled, radi analize krvi ili urina vozača koji poriče da je pod dejstvom alkohola, opojnih droga, drugih psihoaktivnih materija ili lijekova, koje je utvrđeno odgovarajućim sredstvima ili aparatima.

U slučaju iz stava 2 ovog člana, policijski službenik će vozača odvesti službenim vozilom ili njegovim vozilom, u nadležnu zdravstvenu ustanovu.

Član 139

Policjski službenik kontroliše da li je vozač fizički i psihički sposoban da upravlja vozilom, a naročito da li je:

- 1) umoran, bolestan ili je u takvom psihičkom stanju da je nesposoban da sigurno upravlja vozilom;
- 2) pod dejstvom alkohola, opojnih droga i drugih psihoaktivnih materija ili lijekova;
- 3) autobusom izuzev vozila javnog gradskog prevoza putnika, kao i teretnim motornim vozilom ili skupom vozila čija je najveća dozvoljena masa veća od 5000 kg, upravljao neprekidno duže od pet sati bez prekida ili duže od osam sati sa prekidima u toku 24 časa;
- 4) imao neprekidni odmor od najmanje 11 sati kada je upravlja vozilom iz tačke 3 ovog člana, odnosno od osam sati u toku svakih 30 sati vožnje kada se u takvom vozilu smjenjuju dva vozača, a u njemu je ugrađen ležaj i
- 5) autobusom, teretnim motornim vozilom ili skupom vozila čija je najveća dozvoljena masa veća od 20 tona u toku 24 sata, prešao više od 500 km ili je upravlja duže od osam sati sa prekidima u toku 24 sata.

Član 140

Kontrola iz člana 139 ovog pravilnika, vrši se naročito kada:

- 1) vozač upravlja vozilom na dužoj relaciji ili na relaciji na kojoj upravljanje vozilom zahtijeva posebni fizički i psihički napor;
- 2) vozač, noću, upravlja vozilom iz člana 139 tačka 3 ovog pravilnika;
- 3) vozač pokazuje znake umora i pospanosti i
- 4) je to posebno naređeno.

Član 141

Kontrola iz člana 139 tač. 3, 4 i 5 ovog pravilnika, vrši se uvidom u putni nalog i traku tahografa.

Član 142

Ako se kontrolom iz člana 139 tač. 1, 2, 3 i 5 ovog pravilnika, utvrdi da vozač nije fizički i psihički sposoban da upravlja vozilom, policijski službenik će ga isključiti iz saobraćaja, a u slučajevima iz tač. 2, 3 i 5 istog člana ovog pravilnika, privremeno će mu na licu mjesta oduzeti vozačku dozvolu i o tome izdati potvrdu.

Član 143

Kada policijski službenik vrši isključivanje vozača iz saobraćaja na licu mjesta, ovlašćen je da naredi vozaču da parkira vozilo na određeno mjesto, da ga zaključa i da mu predala ključeve.

Policjski službenik neće postupiti na način propisan u stavu 1 ovog člana, kada na licu mjesta isključuje vozača koji je pod dejstvom alkohola, opojnih droga, drugih psihoaktivnih materija ili lijekova, vozača koji upravlja vozilom a nema važeću vozačku dozvolu određene kategorije, kao i vozača koji psihički ili fizički nije sposoban da upravlja vozilom, već će omogućiti drugom licu da upravlja vozilom do određenog mjesto, pod uslovom da ima važeću vozačku dozvolu.

Po prestanku razloga zbog kojih je isključen iz saobraćaja, vozaču će se dozvoliti da ponovo upravlja vozilom.

Ukoliko je prilikom isključenja vozača iz saobraćaja od njega oduzeta vozačka dozvola, policijski službenik je predaje nadležnoj organizacionoj jedinici policije uz zapisnik-prijavu o kontroli učesnika u saobraćaju, radi pokretanja prekršajnog postupka.

3. Kontrola vozila

Član 144

Kontrola vozila obuhvata mjere kojima se provjerava da li:

1) vozila u saobraćaju na putu ispunjavaju propisane uslove u pogledu dimenzija, ukupne mase i osovinskog opterećenja, zaštite okoline, providnosti vjetrobrana i svih okana na vozilu i da li imaju ispravne propisane uređaje i opremu;

2) vozila koja ne ispunjavaju propisane uslove u pogledu dimenzija, ukupne mase i osovinskog opterećenja, ispunjavaju posebne uslove utvrđene u dozvoli za vanredni prevoz;

3) su vozila koja učestvuju u saobraćaju na putu tehnički pregledana i registrovana i da li imaju prepisane registarske tablice;

4) je za vozile izdata saobraćajna dozvola, odnosno potvrda o registraciji, da li je istekao rok njenog važenja i da li su podaci upisani u saobraćajnoj dozvoli odnosno potvrdi o registraciji tačni i

5) je, poslije obaveznog tehničkog pregleda, nastupila tehnička neispravnost vozila.

Član 145

Policijski službenik može, prilikom vršenja kontrole iz člana 144 tač. 1 i 2 ovog pravilnika, narediti vozaču, davanjem propisanog znaka, da zaustavi vozilo kako bi izvršio uvid u saobraćajnu dozvolu i dozvolu za vanredni prevoz.

Ako se kontrolom iz stava 1 ovog člana, utvrdi da vozilo ne ispunjava propisane uslove, policijski službenik će ga isključiti iz saobraćaja, a o učinjenom prekršaju podnijeće zapisnik-prijavu nadležnoj organizacionoj jedinici policije.

U slučaju iz stava 2 ovog člana, vozilo se isključuje iz saobraćaja izdavanjem naređenja vozaču da vozilo parkira na određeno mjesto i da preda ključeve od vozila.

Član 146

Policijski službenik može, prilikom vršenja kontrole ispravnosti propisanih uređaja i opreme vozila, narediti vozaču, davanjem propisanog znaka, da zaustavi vozilo, da izvrši određene radnje potrebne za provjeru ispravnosti uređaja i da pokaže opremu.

Ako je očigledno da je neispravnost propisanih uređaja i opreme nastupila u toku vožnje, policijski službenik narediće vozaču da vozilo poveze do privrednog društva, drugog pravnog lica ili preduzetnika koji vrše popravke ili prepravke motornih vozila, odnosno ispitivanje vozila na motorni pogon ili priključnih vozila, radi otklanjanja neispravnosti, a ako je neispravnost takve prirode da je može otkloniti sam vozač, upozoriće ga da to uradi i, po mogućnosti, pomoći će mu da neispravnost otkloni.

Ako se, kontrolom iz stava 1 ovog člana, utvrdi neispravnost uređaja za upravljanje, uređaja za zaustavljanje, uređaja za spajanje vučnog i priključnog vozila tahografa i pneumatika koja nije nastupila u toku vožnje ili ako vozilo nema tahograf ili ako ga ne uključi za vrijeme vožnje, policijski službenik podnosi o tome izvještaj nadležnoj organizacionoj jedinici policije.

Policijski službenik će izdati nalog za plaćanje novčane kazne, ako se kontrolom utvrdi nepostojanje ili neispravnost drugih propisanih uređaja i opreme, koja nije nastupila u toku vožnje.

Policijski službenik će isključiti vozilo iz saobraćaja na način propisan članom 145 stav 3 ovog pravilnika, ako vozač odbije da izvrši naređene radnje za provjeru ispravnosti propisanih uređaja i da pokaže propisanu opremu ili ne uspije da otkloni utvrđenu neispravnost na vozilu.

Član 147

Policijski službenik može, prilikom vršenja kontrole iz člana 144 tač. 3 i 4 ovog pravilnika, davanjem propisanog znaka, narediti vozaču da zaustavi vozilo i da pokaže saobraćajnu dozvolu, odnosno potvrdu o registraciji.

Policijski službenik isključiće vozilo iz saobraćaja kada utvrdi da vozilo nije registrovano, odnosno da nije produžen rok važenja registracije i da nema propisane registarske tablice.

Policijski službenik će o činjenicama iz stava 2 ovog člana, dostaviti izvještaj nadležnoj organizacionoj jedinici policije.

Policijski službenik može uporediti podatke o vozilu (o broju motora, broju šasije i slično) sa podacima upisanim u saobraćajnoj dozvoli u slučaju da posumnja u tačnost podataka upisanih u ispravi o vozilu.

Policijski službenik će, u slučaju da utvrdi da se podaci ne slažu ili da je saobraćajna dozvola falsifikovana, dostaviti izvještaj nadležnoj organizacionoj jedinici policije i isključiće vozilo iz saobraćaja.

U vršenju kontrole iz stava 1 ovog člana, koriste se podaci nadležne organizacione jedinice policije za informacione sisteme.

Član 148

Policjski službenik je dužan, prilikom vršenja kontrole iz člana 144 tačka 5 ovog pravilnika, da se pridržava mjera i radnji propisanih u članu 145 ovog pravilnika.

Član 149

Vozilo koje je isključeno iz saobraćaja, može da učestvuje ponovo u saobraćaju po prestanku razloga zbog kojih je isključeno.

4. Posebna kontrola

Član 150

Posebna kontrola obuhvata mjere kojima se provjerava:

- 1) vozilo registrovano u stranoj zemlji;
- 2) da li se vozilom prevoze učiniovi krivičnih djela i predmeti koji su upotrijebljeni ili namijenjeni za izvršenje krivičnog djela ili su nastali izvršenjem krivičnog djela;
- 3) da li se vozilom prevoze lica za kojima je raspisana potjernica;
- 4) da li na vozilu ima oštećenja i tragova koji su posljedica saobraćajne nezgode;
- 5) kretanje lica kojima je sud izrekao jednu od mjera nadzora iz člana 139 stav 2 Zakonika o krivičnom postupku i
- 6) prevoz opasnih materija.

Član 151

Kontrola vozila registrovanih u stranoj zemlji, pored kontrole propisane članom 144 ovog pravilnika, vrši se okviru kontrole kretanja i boravka stranaca u cilju sprječavanja i otkrivanja krivičnih djela i u cilju pronalaženja učinilaca tih djela.

U vršenju kontrole iz stava 1 ovog člana, policijski službenik preduzima odgovarajuće mjere i primjenjuje ovlašćenja koja se, u skladu sa odredbama ovog pravilnika i zakona primjenjuju u odnosu na vozila registrovana u Crnoj Gori i na crnogorske državljane.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, u odnosu na motorna i priklučna vozila diplomatskih i konzularnih predstavništava i misija stranih država i predstavništava međunarodnih organizacija, i u odnosu na lica koja uživaju diplomatski imunitet, policijski službenik ne može da preduzima mjere i primjenjuje ovlašćenja kojima bi se povrijedio diplomatski imunitet (pretresanje vozila lica sa diplomatskim imunitetom, privođenje i zadržavanje tih lica, upotreba sredstava prinude, preduzimanje mjera i radnji radi sankcionisanja ovih lica).

Policjski službenik može narediti, u slučaju da se vozač vozila iz stava 3 ovog člana, ne pridržava propisa o bezbjednosti saobraćaja na putevima ili ako vozilo ne ispunjava uslove u pogledu ispravnosti propisanih uređaja i opreme, davanjem propisanog znaka, da vozač zaustavi vozilo, zahtijevati od vozača i putnika da pokažu putne isprave, diplomatske ili konzularne lične karte i ukazati im na propise koje su prekršili.

Član 152

Policjski službenik preduzima mjere iz člana 150 tačka 2 ovog pravilnika, u slučajevima kada:

- 1) se vrši redovna kontrola nad pridržavanjem propisa o bezbjednosti saobraćaja na putevima, kontrola nad vozačima i kontrola nad tehničkom ispravnošću vozila;
- 2) postoje osnovi sumnje da se priprema ili da je izvršeno krivično djelo i
- 3) je to posebno naređeno.

U vršenju poslova iz stava 1 ovog člana, policijski službenik može privremeno oduzeti predmete, prvesti nadležnom organu lice za kojim je raspisana potjernica i preduzeti druge propisane mjere.

Član 153

Policjski službenik preduzima mjere iz člana 150 tačka 4 ovog pravilnika, kada:

- 1) sazna za saobraćajnu nezgodu u kojoj je neko izgubio život ili je bio povrijeđen ili je prouzrokovana veća materijalna šteta, a učesnik u saobraćajnoj nezgodi je pobegao sa mesta nezgode;
- 2) na vozilu primijeti oštećenja i tragove za koje se može posumnjati da su prouzrokovani u saobraćajnoj nezgodi i
- 3) je to posebno naređeno.

U vršenju poslova iz stava 1 ovog člana, policijski službenik može tražiti od vozača obavještenje o porijeklu oštećenja i tragova, dovesti ga, zajedno sa vozilom, nadležnoj organizacionoj jedinici policije, tražiti obavještenje o izvršenim popravkama i uklanjanju tragova i sl.

Član 154

Prilikom preduzimanja mjera iz člana 150 tačka 5 ovog pravilnika, policijski službenik može zahtijevati, od lica kojima je sud izrekao jednu od mjera nadzora iz člana 139 stav 2 Zakonika o

krivičnom postupku, da pokažu lične isprave i tražiti obavještenje kuda idu, odnosno otkud se vraćaju, izvršiti pregled tih lica, vozila i prtljaga i preuzeti druge radnje zavisno od okolnosti i ličnosti lica.

Član 155

Policjski službenik preuzima mjere iz člana 150 tačka 6 ovog pravilnika, kada je:

- 1) obaviješten da se vozilom prevoze eksplozivne materije, zapaljive tečnosti i gasovi, radioaktivne materije, otrovi i druge opasne materije;
- 2) obaviješten o nestanku materija iz tačke 1 ovog stava;
- 3) to posebno naređeno i
- 4) u drugim slučajevima kada procijeni da je to potrebno.

U vršenju poslova iz stava 1 ovog člana, policijski službenik može od vozača tražiti isprave o prevozu, provjeriti da li su ispunjeni propisani uslovi za prevoz opasnih materija, tražiti obavještenje gdje su nabavljene i sl.

Ako vozač nema odgovarajuću ispravu o prevozu, narediće mu se da parkira vozilo na bezbjedno mjesto do dolaska nadležnog inspekcijskog organa, a nadležnoj organizacionoj jedinici policije će privesti lice za koje postoje osnovi sumnje da je opasne materije pribavilo na nedozvoljen način.

Član 156

Policjski službenik neposredno reguliše saobraćaj na putevima, i to:

- 1) na raskrsnicama u naseljenim mjestima ili drugim mjestima gdje je saobraćaj vozila intenzivan, na kojima ne postoje uređaji za davanje svjetlosnih saobraćajnih znakova trobojnim svjetlima crvene, žute i zelene boje;
- 2) na mjestima gdje postoje uređaji iz tačke 1 ovog člana, kada oni ne funkcionišu;
- 3) na mjestima gdje je potrebno da učesnici u saobraćaju odstupe od propisanih pravila saobraćaja ili značenja saobraćajnih znakova postavljenih na putu;
- 4) na mjestu gdje se na kolovozu vrši ili treba da se izvrši uviđaj u skladu sa odredbama Zakonika o krivičnom postupku;
- 5) na mjestu gdje se povodom određenog događaja (svečanosti, priredbe, javnog skupa, sahrane i slično) kreće, zaustavlja i parkira veći broj vozila, a stanje puta i parkinga ne omogućava nesmetano kretanje vozila i
- 6) kada je to posebno naređeno.

Neposredno regulisanje saobraćaja iz stava 1 ovog člana, policijski službenik vrši u mjestu ili u pokretu.

Član 157

Neposredno regulisanje saobraćaja na raskrsnicama, na kojima ne postoje uređaji za davanje svjetlosnih saobraćajnih znakova ili gdje ti uređaji ne funkcionišu, preuzima se u vrijeme kada je saobraćaj intenzivan (pred početak ili po završetku radnog vremena, pred početak ili po završetku javne priredbe i slično).

Član 158

Policjski službenik, u cilju bezbjednosti saobraćaja, reguliše saobraćaj ako, zbog vanrednih okolnosti (radovi na putu, miniranje, sportske ili druge priredbe i aktivnosti na putu i sl.), učesnici u saobraćaju treba da odstupe od propisanih pravila saobraćaja ili značenja saobraćajnih znakova postavljenih na putu (da pređu u saobraćajnu traku namijenjenu za saobraćaj vozila iz suprotnog smjera, da se kreću ulicom za koju je propisanim znakom zabranjen saobraćaj u tom smjeru i sl.).

Član 159

Policjski službenik će, u slučaju saobraćajne nezgode u kojoj je neko lice izgubilo život ili je povrijeđeno ili je prouzrokovana veća materijalna šteta, kao i na mjestu na kome je učinjeno krivično djelo, preuzeti mjere da se do dolaska istražnog sudije očuva neizmijenjen izgled mesta događaja, da se očuvaju postojeći i ne ostavljaju novi tragovi.

Policjski službenik će u slučajevima iz stava 1 ovog člana, neposrednim regulisanjem, usmjeravati saobraćaj vozila saobraćajnom trakom namijenjenom za saobraćaj vozila iz suprotnog smjera, a ako to nije moguće usmjeravače saobraćaj vozila tako da se zaobiđe mjesto na kome treba da se izvrši uviđaj, ili će isti u potpunosti obustaviti dok se ne završi uviđaj.

Član 160

Policjski službenik reguliše saobraćaj, u smislu člana 156 ovog pravilnika, davanjem znakova učesnicima u saobraćaju: rukama i položajem tijela, tablicom ili palicom za regulisanje saobraćaja, davanjem zvučnog znaka pištaljkom i davanjem svjetlosnog znaka baterijskom lampom.

Pri davanju znakova iz stava 1 ovog člana, policijski službenik je dužan da zauzme mjesto na putu tako da ga učesnici u saobraćaju kojima su znaci namijenjeni, mogu lako i sa dovoljne udaljenosti uočiti.

Član 161

Policjski službenik može regulisati saobraćaj na putu, ako okolnosti dozvoljavaju i davanjem propisanih znakova iz vozila: rukom ili tablicom za regulisanje saobraćaja, posebnim uređajima za davanje zvučnih i svjetlosnih znaka.

Član 162

Policjski službenik, koji je obaviješten o saobraćajnoj nezgodi, dužan je da o tome sačini zapisnik o uviđaju koji sadrži: prezime i ime i adresu lica koje je obavijestilo o saobraćajnoj nezgodi, vrijeme kada je obavještenje primljeno, mjesto i vrijeme saobraćajne nezgode, okolnosti nezgode koje su poznate licu koje je obavijestilo o nezgodi, a značajne su za preuzimanje potrebnih mjera (ima li poginulih, povrijeđenih, gdje su smješteni), i druge podatke važne za postupanje.

Član 163

Policjski službenik je dužan da odmah izade na mjesto saobraćajne nezgode, ako u nezgodi ima poginulih ili povrijeđenih lica ili je prouzrokovana veća materijalna šteta.

U slučajevima iz stava 1 ovog člana ili kada postoje osnovi sumnje da je izvršeno krivično djelo, policijski službenik je dužan da:

- 1) pruži prvu pomoć povrijeđenim licima i preuzme druge mjere neophodne za njihovo zbrinjavanje;
- 2) obezbijedi mjesto događaja u cilju sprječavanja nastajanja novih saobraćajnih nezgoda;
- 3) preuzme potrebne mjere da se očuva neizmijenjeno mjesto saobraćajne nezgode i tragovi koji mogu poslužiti rasvjetljavanju saobraćajne nezgode;
- 4) preuzme mjere da se pronađe učesnik u saobraćajnoj nezgodi ukoliko je pobegao sa mesta saobraćajne nezgode;
- 5) preuzme mjere da se nepotrebno ne ometa odvijanje saobraćaja;
- 6) u slučaju težih posljedica (poginulih, povrijeđenih ili veće materijalne štete, kao i kada se radi o vozilima diplomatsko-konzularnih predstavnštava) hitno obavijesti dežurni operativni centar policije;
- 7) započne sa vršenjem uviđaja u slučajevima kada istražni sudija nije u mogućnosti odmah da izade na mjesto događaja, koji će i dovršiti ukoliko istražni sudija u toku vršenja uviđaja ne dođe i
- 8) ukoliko je došlo do prekida saobraćaja zbog zakrčenosti puta havarisanim vozilima, preuzme mjere da se put rasčisti, a po potrebi i obavijesti privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnika koji je zadužen za održavanje puta.

Policjski službenik je dužan da postupi na način propisan u stavu 1 ovog člana, i u slučajevima:

- 1) ako je u saobraćajnoj nezgodi učestvovalo vozilo strane registracije;
- 2) ako je neko od učesnika u saobraćajnoj nezgodi pod uticajem alkohola, opojnih droga, drugih psihoaktivnih materija ili lijekova;
- 3) ako je u saobraćajnoj nezgodi učestvovao vozač bez vozačke dozvole;
- 4) ako vozači, jedan drugome, neće da daju lične podatke i podatke o osiguranju vozila i
- 5) u svim drugim slučajevima kada je to od interesa za prekršajni i krivični postupak.

Ako policijski službenik, na osnovu primljenog obavještenja o saobraćajnoj nezgodi, ili prvih saznanja koje je utvrdio izlaskom na mjesto saobraćajne nezgode, posumnja da je izvršeno krivično djelo, dužan je da preuzme i druge mjere i radnje u cilju utvrđivanja postojanja krivičnog djela, otkrivanja i hvatanja učinioца krivičnog djela.

Član 164

Policjski službenik koji vrši uviđaj saobraćajne nezgode u kojoj ima poginulih ili povrijeđenih lica, odrediće da se od neposrednih učesnika u toj saobraćajnoj nezgodi, uzme krv i urin radi utvrđivanja da li su pod uticajem alkohola.

Policjski službenik koji vrši uviđaj saobraćajne nezgode u kojoj je nastala samo materijalna šteta, podvrgnuće neposredne učesnike saobraćajne nezgode ispitivanju pomoću odgovarajućih sredstava i aparata ili će ih uputiti na stručni pregled radi provjere da li imaju alkohola u organizmu.

Ako se ovim ispitivanjem utvrdi da su neposredni učesnici saobraćajne nezgode pod dejstvom alkohola, policijski službenik će odrediti da im se uzme krv ili krv i urin.

Zdravstvena ustanova koja odluči da se u slučajevima iz stava 1 ovog člana, iz zdravstvenih razloga, učesnicima saobraćajne nezgode, ne uzimaju krv i urin, obavezna je da obavi njihov stručni pregled i o tome odmah da pisano mišljenje i nalaz.

Član 165

Policjski službenik može upotrijebiti uređaje za prinudno zaustavljanje motornog vozila u slučaju ako učinilac teškog krivičnog djela protiv bezbjednosti javnog saobraćaja pobjegne sa mesta događaja motornim vozilom, ukoliko motorno vozilo ne može zaustaviti na drugi način.

Član 166

Policjski službenik podnijeće zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka ako je saobraćajnom nezgodom izvršen prekršaj, i omogućiti učesnicima saobraćajne nezgode međusobnu razmjenu podataka koji su potrebni za ostvarivanje naknade štete.

Član 167

Policjski službenik je dužan da, u slučaju kada zbog saobraćajne nezgode dođe do ugrožavanja, zastoja ili većeg ometanja saobraćaja na putu, preduzme mjere pružanja prve pomoći povrijeđenim licima, pozove privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnika koji se stara o održavanju puta, odmah ukloni sa puta vozilo onesposobljeno za kretanje ili rasuti teret, kao i da preduzme druge mjere za što hitnije uspostavljanje normalnog saobraćaja.

Ako privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik iz stava 1 ovog člana, ne ukloni vozilo ili teret sa puta, policijski službenik je dužan da preduzme druge potrebne mjere za uspostavljanje i obezbjeđenje normalnog saobraćaja (usmjeravanje saobraćajnih tokova, korišćenje tuđih prevoznih sredstava i sl.).

Policjski službenik će obavijestiti porodice lica nastradalih u saobraćajnoj nezgodi, a ako je učesnik u nezgodi stranac ili crnogorski državljanin, koji stalno ili privremeno sa porodicom živi u inostranstvu, dostaviće podatke nadležnoj organizacionoj jedinici policije.

U slučaju saobraćajne nezgode, o oštećenom vozilu, tovaru i drugim predmetima obavještava se vlasnik odnosno korisnik vozila.

Policjski službenik koji je izašao na mjesto saobraćajne nezgode preduzeće potrebne mjere za bezbjednost oštećenog vozila, tovara i drugih predmeta do njihovog preuzimanja od strane preduzetnika ili odgovornog lica u privrednom društvu i drugom pravnom licu.

Član 168

Vozačima motornih vozila strane registracije, koja na teritoriji Crne Gore budu oštećena u saobraćajnoj nezgodi, kao i vozačima motornih vozila koja sa vidljivim oštećenjima na graničnim prelazima ulaze na teritoriju Crne Gore, policijski službenik izdaje potvrdu o oštećenju.

Za motorna vozila strane registracije, na teritoriji Crne Gore, potvrda iz stava 1 ovog člana, izdaje se za oštećenja koja je policijski službenik neposredno utvrdio na licu mjesta. Izuzetno, potvrda se može izdati i kada policijski službenik oštećenje nije utvrdio na licu mjesta, ako se može nesumnjivo utvrditi da su navodi vozača o oštećenju vozila istiniti.

Ako vozač oštećenog vozila, kada napušta teritoriju Crne Gore na graničnom prelazu ne pokaže potvrdu, a osnovano se sumnja da je to vozilo učestvovalo u saobraćajnoj nezgodi, policijski službenik zadržće vozilo, dok se ne izvrši odgovarajuća provjera.

Sledeći deo

VI OBEZBJEĐIVANJE JAVNIH SKUPOVA I DRUGIH OKUPLJANJA GRAĐANA, ODREĐENIH LIČNOSTI I OBJEKATA, USLOVA ZA NESMETAN RAD SUDOVA, ODRŽAVANJE REDA I ZAŠTITA LICA I IMOVINE

Član 169

Obezbeđivanjem u smislu ovog pravilnika, podrazumijeva se preduzimanje potrebnih mjeri i radnji za održavanje javnog reda i mira na području na kome se održava javni skup ili drugo okupljanje građana, zaštitu određenih ličnosti i objekata i diplomatskih i konzularnih predstavnjištava.

Obezbeđivanje može biti redovno i vanredno.

Redovno i vanredno obezbjeđivanje može biti i pojačano u slučajevima koje procijeni rukovodilac nadležne organizacione jedinice policije.

Član 170

Redovno obezbjeđivanje vrši se radi zaštite određenih ličnosti, objekata i diplomatskih i konzularnih predstavnjištava.

Ličnosti i objekte koje treba redovno obezbjeđivati, kao i način i obim njihovog obezbjeđivanja, vrši se u skladu sa Odlukom Vlade Republike Crne Gore o određivanju ličnosti i objekata čiju zaštitu vrši policija.

Redovno obezbjeđivanje obuhvata fizičko obezbjeđivanje i tehničko obezbjeđivanje primjenom tehničkih sredstava; postavljanjem video nadzora i alarmnog sistema na objektima od posebnog značaja kao i upotrebom elektronskih uređaja za praćenje i otkrivanje lokacija i poziciranje lica i predmeta uz prethodnu saglasnost štićenih ličnosti.

Član 171

Policinski službenik prilikom vršenja poslova redovnog obezbjeđivanja na pozorničkom rejonu, u skladu sa zakonom, primjenjuje policijska ovlašćenja koja su neophodna za zaštitu prostora, ličnosti i objekata koje obezbjeđuje.

Član 172

Vanredno obezbjeđivanje organizuje se i vrši prilikom održavanja javnih skupova (manifestacija, proslava, masovnih sportskih priredbi i sl.) i drugih javnih okupljanja, na kojima učestvuje veći broj građana, kao i u drugim slučajevima kada se za to ukaže potreba.

Vanrednim obezbjeđivanjem se, u slučaju kada postoje osnovi sumnje da bi mogla biti ugrožena njihova lična bezbjednost, obezbjeđuju:

- 1) starještine državnih organa;
- 2) starještine organa državne uprave;
- 3) stranci koji dolaze u službenu ili privatnu posjetu Crnoj Gori i
- 4) stranci koji imaju status štićenih ličnosti samo u svojoj zemlji.

Vanredno obezbjeđivanje naređuje rukovodilac nadležne organizacione jedinice policije.

U vršenju poslova vanrednog obezbjeđivanja, policijski službenik može upotrijebiti tehnička sredstva i sredstva zaštite u skladu sa članom 14 Zakona o javnim okupljanjima.

Član 173

Poslovi obezbjeđivanja određenih ličnosti i objekata vrše se u skladu sa planovima obezbjeđivanja, koje donosi organizaciona jedinica policije koja vrši obezbjeđivanje.

Plan obezbjeđivanja iz stava 1 ovog člana, po pravilu, sadrži:

- 1) bezbjednosnu procjenu terena na kome se vrši obezbjeđivanje;
- 2) broj policijskih službenika potrebnih za vršenje obezbjeđivanja;
- 3) način vršenja obezbjeđivanja;
- 4) podjelu terena na sektore i podsektore;
- 5) konkretnе zadatke policijskih službenika koji vrše obezbjeđivanje;
- 6) način prevoza, mjesto i vrijeme okupljanja policijskih službenika određenih za obezbjeđivanje;
- 7) naoružanje i opremu, prevozna sredstva, sredstva veze, tehnička i druga pomoćna sredstva;
- 8) način regulisanja saobraćaja;
- 9) način održavanja veze;
- 10) vrijeme početka i završetka obezbjeđivanja;
- 11) način saradnje sa drugim subjektima koji učestvuju u obezbjeđivanju i
- 12) druge elemente koji su od značaja za obezbjeđivanje.

Policinski službenik koji rukovodi obezbjeđivanjem, dužan je da policijske službenike koji vrše obezbjeđivanje, upozna sa planom obezbjeđivanja i njihovim pojedinačnim zadacima.

Član 174

Policinski službenik koji vrši poslove redovnog ili vanrednog obezbjeđivanja, ne smije se udaljavati od objekta koji obezbjeđuje, osim u slučajevima kada:

- 1) u neposrednoj blizini mjesta ili objekta, treba spriječiti izvršenje težeg krivičnog djela ili uhvatiti učinioca zatečenog u izvršenju takvog djela i
- 2) treba obavijestiti neposrednog rukovodioca o događajima koji ozbiljnije ugrožavaju javni red i mir, ličnost ili objekat koji obezbjeđuju, a na drugi način nije moguće to učiniti, kao i u slučaju opštih opasnosti.

U slučajevima iz stava 1 ovog člana, policijski službenik može da se udalji od objekta koji obezbjeđuje, samo ako udaljenjem ne ostavlja objekat neobezbjeden.

Policinski službenik koji vrši posebno obezbjeđivanje, ne može se udaljiti sa mesta obezbjeđivanja.

Član 175

Organizaciona jedinica policije koja vrši obezbjeđivanje, može zatražiti pomoć od druge organizacione jedinice policije.

VII NADZOR I OBEZBJEĐENJE DRŽAVNE GRANICE I VRŠENJE GRANIČNE KONTROLE

1. Zaštita državne granice

Član 176

Zaštita državne granice obavlja se patrolnom djelatnošću na kopnu, moru i unutrašnjim vodama, osmatranjem određenih rejona, organizovanjem zasjeda i primjenom drugih operativno-taktičkih mjeri, radnji i postupaka uz korišćenje tehničkih sredstava i službenih pasa, u cilju kontrole kretanja lica i saobraćajnih sredstava, sprječavanja nezakonitih prelazaka državne granice, obezbjeđenja nepovredivosti državne granice i sprječavanja prekograničnog kriminala.

Prilikom obavljanja zaštite državne granice na moru i unutrašnjim vodama, policijski službenik može:

1) provjeriti zastavu plovila, kada na plovilu nije istaknuta zastava ili odbija da istakne zastavu ili plovilo nema državnu pripadnost i

2) izvršiti pregled kao i pretres lica, plovila i stvari.

Ukoliko se plovilo nakon naređenja ne zaustavi, policijski službenik će preduzeti potjeru plovila i zadržati ga i sprovesti saglasno propisima, o čemu će sačiniti zapisnik. Nakon zadržavanja i sprovodenja plovila posada se sprovodi nadležnom područnom organu za prekršaje.

Na svim djelovima granične linije, zaštita državne granice može se obavljati i iz vazduha korišćenjem helikoptera.

Na pojedinim djelovima granične linije ili uz cijelu graničnu liniju sa susjednom državom, saglasno odredbama međunarodnog sporazuma, zaštita državne granice može se obavljati preduzimanjem zajedničkih mjera i radnji.

Član 177

Kada policijski službenik sa patrolnog broda ili čamca primijeti plovilo bez istaknute zastave ili sa sumnjivom zastavom, pozvaće ga svjetlosnim ili zvučnim signalima ili putem radio uređaja da istakne zastavu, da saopšti ime plovila, luku pripadnosti, luku iz koje plovi i pravac plovidbe.

Policijski službenik neće prema plovilu koje postupi po zahtjevu iz stava 1 ovog člana, preduzimati druge mjere i dozvoliće mu da nastavi plovidbu.

Član 178

Policijski službenik daće znak da se zaustavi plovilo koje ne istakne zastavu ili ne saopšti tražene podatke ili ako je sumnjivo da je na plovilu ili pomoći njega izvršeno krivično djelo ili prekršaj.

Prije davanja znaka plovilu da se zaustavi, treba utvrditi geografski položaj plovila.

Znak za zaustavljanje plovila daje se najpogodnijim sredstvima veze i na odstojanju koje omogućava da se znak sa plovila može vidjeti ili čuti.

Član 179

Kada se plovilo zaustavi na dati znak, policijski službenik vrši pregled isprava plovila, posade i putnika, a može narediti zapovjedniku zaustavljenog plovila da donese isprave na patrolni brod, radi pregleda.

Policijski službenik će narediti da patrolni brod, odnosno čamac koji ne može pristati zbog nevremena uz zaustavljeno plovilo, uplovi u najbližu luku, pristanište ili sidrište, gdje će se izvršiti pregled isprava.

Član 180

Ako nakon izvršene provjere isprava i dalje postoje osnovi sumnje da su povrijeđeni propisi, izvršiće se pretres plovila.

Ako zapovjednik plovila, ili lice koje ga zamjenjuje, onemogući pretres plovila (otvaranje skladišta, prostorija i sl.), plovilo će se zadržati i sprovesti u luku, pristanište ili sidrište, gdje će se izvršiti pretres.

Član 181

Policijski službenik će za vrijeme pregleda isprava ili pretresa plovila, zahtjevati od zapovjednika plovila da unese u brodski dnevnik sljedeće podatke: čas, dan, godinu i geografski položaj plovila u momentu zaustavljanja, rezultat pregleda isprava, pretresa plovila i detaljne podatke u vezi sa povredom propisa.

Policijski službenik, potpisuje brodski dnevnik ako smatra da su podaci iz stava 1 ovog člana tačno uneseni, i vrši prepis podataka koje, potpisom i pečatom, ovjerava zapovjednik plovila,

Član 182

Ako plovilo nema brodski dnevnik ili zapovjednik neće da unese podatke iz člana 181 stav 1 ovog pravilnika, ili se policijski službenik ne slaže sa sadržinom brodskog dnevnika, ili ne zna jezik na kome je dnevnik napisan, sastaviće se zapisnik.

Zapisnik sadrži: podatke o plovilu i licima na njemu, navigacione i meteorološke podatke, rezultate pregleda isprava i pretresa plovila, dan i čas kada su radnje izvršene.

Zapisnik potpisuje policijski službenik koji je izvršio pregled, odnosno pretres plovila i zapovjednik plovila. Ako zapovjednik plovila neće da potpiše zapisnik, u zapisnik će se to konstatovati i navesti razlozi zbog čega je zapovjednik odbio da potpiše zapisnik.

Zapisnik mogu potpisati najmanje dva člana posade ili dva putnika, a ako i oni neće, zapisnik potpisuje samo policijski službenik.

Podaci o izvršenom pregledu plovila unose se u brodski dnevnik patrolnog broda, odnosno čamca.

Član 183

Polički službenik sa patrolnog broda ili čamca upozoriće, odnosno narediće stranom vojnom ili policijskom plovilu koji povrijedi državnu granicu, učini granični incident ili izvrši drugu povredu državne granice u teritorijalnom moru ili unutrašnjim vodama, da napusti teritorijalno more, odnosno unutrašnje vode.

O povredi iz stava 1 ovog člana, policijski službenik obaveštava neposrednog rukovodioca i ako je to potrebno traži pomoć.

Polički službenik je u slučajevima iz stava 1 ovog člana, dužan da sačini zapisnik koji sadrži: vrijeme (čas, dan i godinu) uplovljavanja stranog vojnog ili policijskog plovila u teritorijalno more ili unutrašnje vode, geografski položaj stranog vojnog ili policijskog plovila, njihovu kategoriju i državnu pripadnost, pravac kretanja, znakove koje mu je uputio patrolni brod, odnosno čamac i odgovore koje je dobio, vrijeme zadržavanja u teritorijalnom moru i unutrašnjim vodama i druge okolnosti važne za utvrđivanje povrede granice.

Uz zapisnik iz stava 1 ovog člana, obavezno se prilaže izvod iz brodskog dnevnika patrolnog broda, odnosno čamca.

Član 184

Gonjenje stranog plovila ili čamca koji mu pripada, preduzeće se ako postoje osnovi sumnje da su povrijedili propise Crne Gore.

Gonjenje stranog plovila ili čamca koji mu pripada može početi samo dok se nalaze u obalnom moru Crne Gore i ako se ne zaustave na upućeni vidljivi svjetlosni ili zvučni znak za zaustavljanje, sa udaljenosti koja im omogućava da vide ili prime znak.

Gonjenje koje nije bilo prekinuto, može se nastaviti i na otvorenom moru, sve dok strano plovilo ili čamac koji mu pripada ne uplovi u teritorijalno more svoje ili druge države.

Član 185

Gonjenje plovila pod crnogorskom zastavom može se započeti u obalnom moru Crne Gore i na otvorenom moru.

Gonjenje koje je bilo prekinuto može se nastaviti, ali se u svakom slučaju mora prekinuti kada gonjeno plovilo uplovi u teritorijalno more strane države.

Član 186

Ako za vrijeme gonjenja stranog plovila interveniše strano vojno ili policijsko plovilo, policijski službenik sa patrolnog broda, odnosno čamca, pozvaće ga da prekine sa intervencijom.

Polički službenik sa patrolnog broda ili čamca odmah će, radio vezom, od neposrednog rukovodioca zatražiti uputstvo za dalji postupak, u slučaju da strano vojno ili policijsko plovilo ne prekine sa intervencijom.

Član 187

Ako se, pregledom isprava ili pretresom stranog plovila, utvrdi da je plovilo povrijedilo propise, međunarodne ugovore ili pravila međunarodnog prava, zadržće se i sprovesti.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, strani vojni brod se ne može zadržati i sprovesti.

Polički službenici, koji su zadržali i sproveli strano plovilo, određuju u koju će se luku ili pristanište sprovesti i predaju ga nadležnoj organizacionoj jedinici granične policije.

O zadržavanju i sprovođenju stranog plovila sačinjava se zapisnik koji sadrži: podatke o plovilu, posadi i putnicima, razlog zadržavanja i sprovođenja, u koju je luku ili pristanište plovilo sprovedeno, i kojem je organu predato.

Zapisnik potpisuje policijski službenik koji je naredio i izvršio zadržavanje i sprovođenje plovila i zapovjednik stranog broda.

Član 188

Polički službenici, u vršenju poslova na moru i unutrašnjim vodama sarađuju sa lučkim kapetanjima, organom uprave nadležnim za poslove carina i drugim organima čija se djelatnost odvija na moru i unutrašnjim vodama.

Član 189

Zapovjednik vazduhoplova u međunarodnom saobraćaju koji se, uslijed više sile, vazduhoplovom spusti van aerodroma, obavještice najbližu organizacionu jedinicu policije.

Rukovodilac organizacione jedinice policije iz stava 1 ovog člana, ili lice koje on ovlasti, dužan je da preduzme sve potrebne mjere za bezbjednost putnika, posade i vazduhoplova, organizuje pružanje ljekarske i druge pomoći povrijeđenima, spriječi pristup neovlašćenim licima u vazduhoplov i preduzme druge neophodne mjere i radnje.

Član 190

Polički službenik koji vrši poslove na aerodromu, dužan je da ograniči kretanje na tom prostoru i u objektima i preduzme mjere bezbjednosti predviđene planom operativno-preventivnih mjera na aerodromu u slučaju saznanja da se u vazduhoplovu nalaze lica koja su izvršila ili

pokušala otmicu vazduhoplova, da je u vazduhoplovu ili objektima aerodroma podmetnuto eksplozivno sredstvo ili da se očekuje diverzantsko-teroristički napad na te objekte.

Član 191

Policjski službenik može izvršiti pretresanje lica i stvari neposredno prije ukrcavanja putnika u vazduhoplov radi sprječavanja unošenja oružja, municije, eksplozivnih i drugih sredstava kojim se mogu ugroziti bezbjednost putnika i vazduhoplova.

Policjski službenik može izvršiti pretres putnika i stvari i poslije iskrcavanja putnika iz vazduhoplova, ako postoje osnovi sumnje da neko od putnika, koji je doputovao vazduhoplovom, nosi oružje, eksploziv ili druga sredstva kojim se mogu ugroziti bezbjednost putnika i vazduhoplova.

U slučajevima iz st. 1 i 2 ovog člana, mogu se koristiti tehnička sredstva i oprema.

Član 192

Policjski službenik preuzima od putnika, prije njihovog ukrcavanja u vazduhoplov, vatreno oružje za koje imaju oružani list i odobrenje za prenošenje oružja, izdaje potvrdu i oružje predaje vođi vazduhoplova.

Vođa vazduhoplova, dolaskom na aerodrom destinacije, predaje policijskom službeniku oružje i potvrdu o privremenom oduzimanju, radi vraćanja oružja vlasniku.

Policjski službenik oduzeće oružje od putnika kod koga je pronađeno, a za koje nema odobrenje za nabavku i sa prijavom ga dostaviti nadležnoj organizacionoj jedinici policije.

O oduzetom oružju izdaje se potvrda licu od koga je oružje oduzeto.

Član 193

U vršenju poslova na aerodromima, policijski službenik sarađuje sa organom uprave nadležnom za poslove carina, nadležnom kontrolom leta i drugim organima, privrednim društvima, drugim pravnim licima i preduzetnicima koji obavljaju djelatnost na aerodromu.

Član 194

U postupku vršenja poslova zaštite državne granice, na području graničnog prelaza i uz državnu granicu, policija koristi uređaje i druga tehnička sredstva za fotografisanje, snimanje i video nadzor i primjenjuje druga tehnička sredstva za snimanje, odnosno fotografisanje događaja.

Uređaji i druga tehnička sredstva za fotografisanje, snimanje i video nadzor mogu se instalirati tako da snimaju i lične podatke lica koja prelaze državnu granicu ili se kreću neposredno uz graničnu liniju.

Član 195

Na područjima graničnih prelaza i uz državnu granicu na kojima se instaliraju uređaji i druga tehnička sredstva za fotografisanje, snimanje i video nadzor, putnici i ostala lica moraju se upozoriti odgovarajućim znakom.

Znak mora biti postavljen tako da je vidljiv svim putnicima i drugim licima prilikom ulaska i izlaska iz Crne Gore.

Znak je veličine 40 x 30 cm na kojem je slika kamere i jasno vidljiv natpis "POLICIJA - PODRUČJE POD VIDEO NADZOROM" (VIDEO SURVEILLANCE).

Član 196

Radi sprječavanja ilegalnog prelaska državne granice, nezakonitih migracija i drugih nezakonitih radnji, kao i radi zaštite nepovredivosti državne granice, mogu se uz graničnu liniju instalirati uređaji i druga tehnička sredstva iz člana 194 ovog pravilnika.

Član 197

Snimci dobijeni fotografisanjem, snimanjem i video nadzorom čuvaju se, obrađuju i koriste u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita ličnih podataka i tajnost podataka.

2. Granična kontrola

Član 198

Policjski službenik graničnu kontrolu vrši na području graničnog prelaza neposredno nakon dolaska saobraćajnog sredstva, odnosno putnika na granični prelaz.

Granična kontrola se može, po potrebi, vršiti u saobraćajnom sredstvu ili na drugom određenom mjestu na području graničnog prelaza.

Izuzetno od st. 1 i 2 ovog člana, policijski službenik može graničnu kontrolu vršiti u saobraćajnom sredstvu u vožnji ili na drugom odgovarajućem mjestu radi zdravstvenih ili tehničkih razloga i na zahtjev stranke.

Na ulazu u Crnu Goru, policijski službenik vrši graničnu kontrolu prije carinske i druge kontrole a na izlasku iz Crne Gore, nakon ostalih kontrola.

Kada se predviđa da će kontrola lica, stvari ili saobraćajnog sredstva duže trajati ili kada je to potrebno radi zaštite dostojanstva ličnosti, kontrola se obavlja na za to određenom mjestu, na području graničnog prelaza.

Granična kontrola lica koje često prelazi državnu granicu na istom graničnom prelazu, obavljaće se povremeno ako lice:

1) nije registrovano u evidencijama nadležne organizacione jedinice policije za informacione sisteme i

2) ima važeće isprave za prelazak državne granice.

Član 199

Policjski službenik vrši graničnu kontrolu u drumskom saobraćaju po pravilu, i ukoliko za to postoje uslovi izvan kontrolne kabine.

Putnici koji putuju automobilom, pri vršenju granične kontrole, po pravilu, ostaju u vozilu.

Za putnike koji državnu granicu prelaze autobusom, po pravilu, granična kontrola vrši se u autobusu.

Izuzetno, granična kontrola može se vršiti izvan autobusa u slučajevima iz člana 198 stav 5 ovog pravilnika.

Kada je opterećen drumski saobraćaj, pri graničnoj kontroli na graničnim prelazima, prioritet imaju putnici u autobusima, koji saobraćaju po linijskom redu vožnje u putničkom saobraćaju.

Član 200

Granična kontrola u željezničkom saobraćaju, vrši se na području graničnog prelaza za željeznički saobraćaj ili u vozu tokom vožnje.

Graničnom kontrolom u željezničkom saobraćaju, obuhvaćeni su putnici koji putuju u međunarodnom željezničkom saobraćaju, službena lica u vozu, uključujući i zaposlene na teretnim vozovima.

Kada nije moguće u potpunosti obaviti propisanu graničnu kontrolu za vrijeme vožnje u vozu, granična kontrola se može vršiti i na drugom mjestu.

Policjski službenik, prije vršenja granične kontrole, prikuplja informacije o bezbjednosnim činjenicama od otpravnika vozova u međunarodnom željezničkom saobraćaju (putničkom i teretnom) koji mu obezbjeđuje i potreban broj zaposlenih za pružanje stručno-tehničke pomoći za vrijeme vršenja granične kontrole.

Član 201

Granična kontrola putnika u vazdušnom saobraćaju, vrši se po pravilu izvan vazduhoplova na za to određenom mjestu u zgradbi aerodroma unutar područja graničnog prelaza.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, granična kontrola se može vršiti i na pisti aerodroma pri izlasku iz vazduhoplova.

Kontrola ličnog prtljaga vrši se na aerodromu u određenom dijelu zgrade ili na aerodromskoj pisti.

U slučaju kada vazduhoplov u međunarodnom saobraćaju zbog više sile ili uz uredan zahtjev sleti na aerodrom koji nema status graničnog prelaza ili kada sleti bez dozvole, za nastavak leta potrebna je saglasnost organa uprave nadležnih za poslove granične kontrole i carina.

Granična kontrola posade vazduhoplova se može vršiti na posebnim kontrolnim mjestima i po pravilu vrši se prije kontrole putnika.

Kada se radi o članu posade vazduhoplova kojeg policijski službenik poznaje, granična kontrola nad njim može se vršiti povremeno.

Član 202

Granična kontrola u međunarodnom pomorskom saobraćaju i međunarodnom saobraćaju u unutrašnjim vodama, vrši se, po pravilu na plovilu, na području graničnog prelaza u međunarodnim pomorskim lukama, odnosno lukama na unutrašnjim vodama iz kojih plovilo isplavljava ili u koje uplovjava.

Granična kontrola na teretnom ili putničkom brodu, može se vršiti i izvan područja graničnog prelaza kada brod iz tehničkih razloga ne može uploviti u međunarodnu pomorsku luku ili luku u unutrašnjim vodama u kojoj se nalazi granični prelaz.

Zapovjednik ili voditelj plovila u međunarodnom pomorskom saobraćaju i međunarodnom saobraćaju u unutrašnjim vodama, obavezan je, prije predviđenog polaska ili dolaska plovila, na vrijeme predati graničnoj kontroli popis putnika i članova posade koji sadrži: ime i prezime, datum rođenja, mjesto rođenja, državljanstvo, broj i vrstu isprave propisane za prelazak državne granice.

Kontrolom isprava propisanih za prelazak državne granice u međunarodnom pomorskom saobraćaju i međunarodnom saobraćaju u unutrašnjim vodama, utvrđuje se identitet svih lica na plovilu upoređivanjem podataka iz isprava propisanih za prelazak državne granice sa podacima navedenim u popisu putnika i članova posade na plovilu iz stava 3 ovog člana.

Granična kontrola svih putnika i članova posade, detaljni pregled plovila, a u slučaju kada su ispunjeni zakonom određeni uslovi i pretres plovila, vrši se na osnovu bezbjednosne procjene (imajući u vidu plovni put plovila, polaznu luku i luke u kojima je plovilo pristajalo, bezbjednosno migracioni rizik i ostale okolnosti), odmah po uplovljavanju plovila.

Izuzetno od stava 5 ovog člana, granična kontrola na brodovima na kružnim putovanjima u međunarodnom pomorskom saobraćaju može se vršiti, uvidom u popis putnika iz stava 3 ovog člana, uz izdavanje granične (turističke) propusnice saglasno posebnim propisima.

Član 203

Osnovna granična kontrola vrši se nad crnogorskim državljanima, strancima i licima sa diplomatskim i službenim putnim ispravama.

Osnovna granična kontrola obuhvata utvrđivanje identiteta lica i provjeru ispravnosti i važenja isprava propisanih za prelazak državne granice.

Detaljna granična kontrola vrši se nad licima iz stava 1 ovog člana, za koje postoje osnovi sumnje da predstavljaju opasnost za javni red i mir, bezbjednost ili zdravlje.

Član 204

Detaljna granična kontrola obuhvata:

1) kontrolu lica u cilju utvrđivanja da li to lice, odnosno saobraćajno sredstvo ili stvari koje nosi sa sobom, predstavljaju opasnost za javni red i mir, bezbjednost ili zdravlje;

2) kontrolu vjerodostojnosti i važenja isprava propisanih za prelazak državne granice, pri čemu se za kontrolu vjerodostojnosti navedenih isprava po potrebi mogu koristiti i tehnička sredstva;

3) utvrđivanje zakonskog osnova za ulazak, razlog ulaska i putovanja, kao i kontrolu dokumentacije kojom putnik dokazuje razlog putovanja (mogu se pri tom provjeriti i druga lica npr. lice koje ga prima itd.);

4) provjeru da li za namjeravano trajanje boravka, povratak ili proputovanje u treću državu ima dovoljno sredstava za izdržavanje ili ih može na legalan način pribaviti;

5) kontrolu ispravnosti vize za ulazak;

6) utvrđivanje razloga na osnovu kojih je bila izdata viza i provjere osnova boravka stranca u Crnoj Gori (odobrenja za privremeni ili stalni boravak) i

7) provjeru u evidencijama nadležne organizacione jedinice policije za informacione sisteme.

U slučaju kada iz posebnih razloga nije moguće obaviti graničnu kontrolu u cijelosti, detaljna kontrola se vrši prema licima:

1) kojima je za ulazak u Crnu Goru ili u države članice Evropske Unije potrebna viza;

2) drugih država za koje važe posebni uslovi za ulazak;

3) za koje nije utvrđen razlog ulaska u Crnu Goru ili bi mogli biti povezani s nedozvoljenim prelaskom državne granice i

4) za koje postoje osnovi sumnje u pogledu ispravnosti i važenja njihovih putnih isprava, propisanih za prelazak državne granice.

Član 205

Policjski službenik koji preuzima lice od nadležnih organa drugih država, dužan je prilikom kontrole utvrditi da li je to lice crnogorski državljanin, a pri preuzimanju državljanina članica Evropske Unije ili državljanina trećih država, dužan je provjeriti da li se izručuje u skladu sa razlozima koji su propisani u međunarodnom ugovoru, odnosno sporazumu.

Policjski službenik neće preuzeti lice koje izručuju nadležni organi drugih država, a koje nije crnogorski državljanin, odnosno lice koje je prema međunarodnom ugovoru, odnosno sporazumu potrebno preuzeti.

Član 206

Policjski službenik iz člana 205 stav 1 ovog pravilnika, sprovodi preuzeta lica do nadležne organizacione jedinice policije, na čijem se području nalazi granični prelaz.

Prilikom preuzimanja lica od inostranih organa, policijski službenik zatražiće dokumentaciju za to lice.

Pod dokumentacijom, u smislu stava 2 ovog člana, smatraju se službeni spisi inostranih organa u vezi sa ličnim ispravama, drugom dokumentacijom i stvarima preuzetih lica.

Policjski službenik dužan je posebno da utvrdi istovjetnost i državljanstvo lica koja preuzimaju.

Policjski službenik dužan je pisano da potvrdi preuzimanje lica i dokumentacije.

Policjski službenik dužan je da prije puštanja na slobodu ili sprovođenja lica iz stava 1 ovog člana, obavi sa njima informativne razgovore i prikupi neophodne podatke o njima i njihovom boravku u inostranstvu.

Član 207

Policjski službenik odgovoran za organizaciju i sprovođenje granične kontrole na graničnom prelazu ili lice koje on ovlasti, dužan je da u patrolni list unese sljedeće podatke:

- 1) ime i prezime vođe smjene;
- 2) imena i prezimena policijskih službenika koji će obavljati zadatke na graničnom prelazu;
- 3) o zastojima na graničnom prelazu sa detaljno opisanim razlozima, vremenom otpočinjanja i trajanja zastoja;
- 4) o broju izdatih propisanih viza, turističkih propusnica, odobrenja za prelazak državne granice i dr.;
- 5) o licima lišenim slobode;
- 6) o utvrđenim prekršajima i krivičnim djelima;
- 7) o vraćanju lica i zabrani ulaska u Crnu Goru;
- 8) o primjeni drugih propisanih ovlašćenja i
- 9) ostalim značajnim događajima.

Uz patrolni list iz stava 1 ovog člana, policijski službenik odgovoran za organizaciju i vođenje granične kontrole na graničnom prelazu, dužan je da vodi kontrolni list sa imenima i prezimenima policijskih službenika i pečatima za obavljanje granične kontrole, koje policijski službenik koristi u smjeni i vremenu njihovog korišćenja.

Član 208

Pripadniku strane službe bezbjednosti i pripadnicima strane službe bezbjednosti koji neposredno obezbeđuju predstavnike stranih država ili predstavnike međunarodnih organizacija, prilikom posjeta Crnoj Gori, kao i za vrijeme tranzita preko teritorije Crne Gore, nadležna organizaciona jedinica policije, na osnovu prethodno dostavljenog obavještenja, izdaje saglasnost o nošenju kratkog vatrenog oružja i odgovarajuće municije.

Na zahtjev policijskog službenika, pripadnik strane službe bezbjednosti dužan je dati na uvid saglasnost o nošenju kratkog vatrenog oružja i odgovarajuće municije i pokazati oružje i pripadajuću municiju iz stava 1 ovog člana.

Član 209

Policijski službenik će otisnuti pečat u isprave propisane za prelazak državne granice strancima pri ulasku u Crnu Goru, radi dokazivanja trajanja boravka, osim ako je drugačije propisano međunarodnim ugovorom.

U slučaju propuštanja pojedinih radnji granične kontrole, saglasno članu 31 Zakona o nadzoru državne granice, na zahtjev lica koje prelazi državnu granicu, policijski službenik će otisnuti pečat u ispravu propisanu za prelazak državne granice.

Crnogorskim državljanima otiskuje se pečat u isprave propisane za prelazak državne granice pri izlasku iz Crne Gore, a pri ulasku može se unijeti na njihov zahtjev.

Na zahtjev stranca, izuzetno se može odustati od unošenja otiska pečata u isprave o ulasku ili izlasku iz Crne Gore, ako bi mu to nanijelo štetu.

U slučaju iz stava 4 ovog člana, ulaz, odnosno izlaz stranaca iz Crne Gore ovjerava se na posebnom listu uz navođenje imena i prezimena stranca i broja putne isprave.

Član 210

O gubitku službenih pečata, radi sprječavanja njihovih zloupotreba, policijski službenik je dužan da bez odlaganja obavijesti nadležnu organizacionu jedinicu pogranične policije.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, nadležna organizaciona jedinica pogranične policije obavezna je da odmah obavijesti sve organizacione jedinice policije koje obavljaju poslove nadzora državne granice o gubitku pečata, proglaši pečat nevažećim objavlјivanjem u "Službenom listu Crne Gore", i raspisće obavještenje radi njegovog pronalaska.

U slučaju pronalaska, pečat se mora povući iz upotrebe.

Kada je utvrđen falsifikovani otisak pečata, originalni pečat se sa istim brojem mora povući iz upotrebe, uz evidentiranje datuma povlačenja.

Nadležna organizaciona jedinica policije će raspisati obavještenje radi pronalaska falsifikovanog pečata.

Član 211

Policijski službenik koji vrši kontrolu prelaska državne granice, dužan je da pruži pomoć službenim licima koja sprovode crnogorske državljanе.

3. Kretanje i boravak stranaca

Član 212

Policijski službenik u vršenju kontrole kretanja i boravka stranaca, preduzima mjere radi sprječavanja i otkrivanja nedozvoljenih radnji stranaca u Crnoj Gori.

Kontrola iz stava 1 ovog člana, ostvaruje se uvidom u putne isprave i utvrđivanjem njihove vjerodostojnosti (lični, diplomatski i službeni pasoš, putna isprava za izbjeglice, putna isprava za lica bez državljanstva, putni list za stranca, isprava o identitetu na osnovu koje je izdata putna isprava; pomorska knjižica, brodska knjižica, diplomatska lična karta, lična karta za konzularne

službenike, potvrda o privremenom zadržavanju ili oduzimanju putne isprave i potvrda o prijavljivanju gubitka, odnosno nestanka putne isprave).

Policjski službenik preduzima propisane mjere prema strancu čiji boravak i kretanje na teritoriji Crne Gore nije u skladu sa važećim propisima.

Član 213

Policjski službenik privešće stranca:

- 1) koji nema putnu ispravu ili drugu ispravu koja mu daje pravo boravka u Crnoj Gori;
- 2) koji se posluži tuđom putnom ispravom ili koji svoju putnu ispravu da drugom licu da se njom posluži;

3) protiv koga je izrečena mjera bezbjednosti protjerivanja, odnosno zaštitna mjera udaljenja sa teritorije Crne Gore ili kome je otkazan dalji boravak u Crnoj Gori ili koji dođe u Crnu Goru, a zabranjen mu je dolazak, pa u određenom roku ne napusti teritoriju Crne Gore;

4) koji se bavi djelatnostima koje su, po važećim propisima, zabranjene ili za koje je potrebno odobrenje, a on takvo odobrenje nema;

5) koji se zatekne na područjima u kojima je kretanje i boravak stranaca zabranjen, odnosno ograničen;

6) koji nema dokaza da je prijavio boravište i

7) čije je privođenje posebno naređeno.

Policjski službenik će protiv stranca iz stava 1 ovog člana, podnijeti odmah zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka i privesti ga nadležnom područnom organu za prekršaje.

Član 214

Policjski službenik vrši kontrolu prijavljivanja stranaca:

- 1) u privrednim društvima ili drugim pravnim licima;
- 2) kod lica koja pružaju usluge smještaja i
- 3) neposrednom provjerom, kroz evidencije.

Kontrolom iz stava 1 ovog člana, provjerava se da li su stranci prijavljeni kod nadležne organizacione jedinice policije.

Član 215

Policjski službenik kontroliše da li se stranci pridržavaju propisa o kretanju i boravku stranaca.

Protiv stranaca koji krše te propise, preduzimaju se propisane mjere.

Član 216

Policjski službenik će privremeno oduzeti putnu ili drugu ispravu na osnovu koje stranac boravi u Crnoj Gori, kada je to neophodno da se obezbjedi njegovo prisustvo u Crnoj Gori.

Oduzeta putna ili druga isprava predaje se organu nadležnom za vođenje postupka, a strancu izdati potvrda o oduzimanju.

Član 217

Ako stranac prijavi gubitak ili nestanak putne ili druge isprave, policijski službenik utvrđuje istovjetnost stranca i okolnosti pod kojima je isprava nestala.

Utvrđivanje istovjetnosti stranca vrši se, po pravilu, uvidom u druge lične isprave koje stranac ima, ili na drugi propisan način.

O utvrđivanju istovjetnosti i okolnostima pod kojima je isprava nestala, sastavlja se službena zabilješka.

O prijavi gubitka, odnosno nestanku putne isprave strancu se izdaje potvrda.

Član 218

Policjski službenik na osnovu odluke nadležnog organa o udaljavanju stranca iz Crne Gore, prinudno sprovodi stranca do odgovarajućeg graničnog prelaza, ili do stranog diplomatskog ili konzularnog predstavništva u Crnoj Gori ili do prihvatališta za strance.

Član 219

Policjski službenik vrši i druge poslove u vezi sa kretanjem i boravkom stranaca u Crnoj Gori i prikuplja obavještenja o stranicima, kada je to neophodno radi vođenja postupka.

VIII PRIMJENA POSEBNIH OVLAŠĆENJA I DUŽNOSTI U VRŠENJU POLICIJSKIH POSLOVA

1. Davanje upozorenja i izdavanje naređenja

Član 220

Upozorenje se daje usmeno, propisanim znakom, pištaljkom, ili na drugi pogodan način, i mora biti jasno i kratko.

Upozorenje koje se daje pištaljkom dopunjaje se davanjem odgovarajućeg znaka ili usmenim upozorenjem.

Upozorenje koje se daje znacima ili pištaljkom mora se dati na propisan način, ako je njegovo davanje za određene slučajeve propisano.

Član 221

Izdavanje naređenja se može odnositi na preduzimanje određenih mjera i radnji ili na uzdržavanje od njih.

Naređivati se mogu samo one mjere i radnje od kojih neposredno zavisi vršenje službenih zadataka, i to samo za vrijeme koje je neophodno da se ti zadaci izvrše.

Član 222

Naređenje se izdaje neposredno i usmeno, a ako je potrebno i pisano putem medija ili na drugi odgovarajući način.

Član 223

Ako lice kome je izdato naređenje u slučajevima iz člana 26 Zakona o policiji, ne postupi po izdatom naređenju, policijski službenik će preuzeti druge propisane mjere ili primijeniti druga odgovarajuća ovlašćenja sa ciljem da se spriječi ugrožavanje bezbjednosti i utvrde razlozi za nepostupanje po izdatom naređenju.

Ako policijski službenik nije u mogućnosti da sam postupi u smislu stava 1 ovog člana (u slučaju kada na dati znak da lice stane ili da vozač zaustavi vozilo, lice nastavi da bježi, odnosno vozač ne zaustavi vozilo) obavjestiće o tome, radio vezom ili na drugi pogodan način, patrolu policije koja na tom pravcu vrši policijske poslove, a zavisno od okolnosti, preduzeće i druge potrebne mjere (potjeru i slično).

Član 224

Policijski službenik upućuje lice zatećeno na mjestu izvršenja krivičnog djela shodno odredbi člana 236 Zakonika o krivičnom postupku.

Član 225

Policijski službenik upozoriće lice koje upućuje da je dužno da se odmah, ili u određenom roku, javi istražnom sudiji i upoznaće ga sa razlozima upućivanja.

O izvršenom upućivanju sastavlja se službena zabilješka koja sadrži: lične podatke lica koje se upućuje, vrijeme upućivanja i kada se ima javiti istražnom sudiji, da li je i na koji način istražni sudija obaviješten o upućivanju i da li se lice koje se upućuje javilo istražnom sudiji.

2. Pozivanje

Član 226

Radi prikupljanja obaveštenja, policijski službenik poziva lice shodno odredbi člana 231 Zakonika o krivičnom postupku.

3. Dovođenje

Član 227

Dovođenje lica, policijski službenik vrši shodno odredbi člana 231 Zakonika o krivičnom postupku.

Član 228

Policijski službenik primjenjuje ovlašćenje iz člana 227 ovog pravilnika, na osnovu pisane naredbe nadležnog suda, u sud ili do mjesta određenog naredbom.

Lice se može dovoditi u vremenu od 06 do 22 časa.

Izuzetno, bez pisane naredbe nadležnog suda, može se dovesti lice:

- 1) za kojim je raspisana potjernica i
- 2) za koje treba utvrditi identitet.

Član 229

Policijski službenik je dužan da prije dovođenja, upozna lice sa razlozima dovođenja i pravom da o tome obavijesti porodicu i branioca.

Ako postoji vjerovatnoća da će lice koje treba dovesti pružiti otpor, dovođenje se može izvršiti i bez prethodnog saopštavanja razloga.

Član 230

Policijski službenik nema pravo da cijeni zakonitost pisane naredbe za dovođenje, niti usmenog naređenja za dovođenje, koje je izdao istražni sudija.

Policijski službenik je dužan da podnese neposrednom rukovodiocu izještaj o postupanju po naredbi za dovođenje.

Član 231

Policijski službenik je dužan da prije dovođenja, utvrdi istovjetnost lica koje treba dovesti.

Ako postoji sumnja da lice koje treba dovesti ima pri sebi oružje, oruđe za napad, ili ako postoji sumnja da će lice odbaciti, sakriti ili uništiti predmete koje od njega treba oduzeti kao dokaz u krivičnom postupku, izvršiće se pretresanje lica bez naredbe o pretresanju.

Član 232

Lice koje prilikom dovođenja pruži otpor, pokuša bjekstvo ili napad na policijskog službenika ili ako postoji vjerovatnoća da će to učiniti, vezaće se. Vezivanje se vrši, po pravilu, lisicama.

Radi izvršenja prinudnog dovođenja, policijski službenik može da upotrijebi i druga sredstva prinude, u skladu sa zakonom i ovim pravilnikom.

Član 233

Dovođenje, po pravilu, vrše najmanje dva policijska službenika.

Dovođenje se, po pravilu, vrši prevoznim sredstvom.

Član 234

Lice čije je kretanje znatno otežano zbog bolesti, iznemoglosti ili trudnoće i lice za koje se opravdano prepostavlja da bi mu se dovođenjem bitno pogoršalo zdravstveno stanje, neće se dovoditi.

O činjenicama iz stava 1 ovog člana, mora se obavijestiti nadležni organ koji je izdao naredbu za dovođenje.

Lice koje vrši poslove koji se ne smiju prekidati, sve dok mu se ne obezbijedi odgovarajuća zamjena, neće se dovoditi.

Član 235

Lice koje uživa diplomatski imunitet, ne može se dovoditi.

4. Lišenje slobode

Član 23

Policijski službenik dužan je da liši slobode lice, u zakonom predviđenim slučajevima.

Član 237

U hitnim slučajevima, kada istražni sudija nije u mogućnosti da izda pisani naredbu za lišenje slobode, policijski službenik lišiće slobode lice i na osnovu njegovog usmenog naređenja.

O usmenom naređenju za lišenje slobode, policijski službenik sastaviće službenu zabilješku, a naknadno će zatražiti pisani naredbu od istražnog sudije.

Pod uslovima iz stava 1 ovog člana, policijski službenik dužan je da postupi na usmeni zahtjev nadležne organizacione jedinice policije.

Član 238

Policijski službenik dužan je da lice lišeno slobode odmah sproveđe istražnom sudiji, odnosno organu uprave nadležnom za poslove izvršenja krivičnih sankcija koji je izdao naredbu za lišenje slobode.

Lice koje je lišeno slobode zbog osnovane sumnje da je izvršilo krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti, kao i lice koje su građani zadržali, policijski službenik dovešće u službene prostorije policije, radi uzimanja podataka, u cilju podnošenja krivične prijave i provjere u odgovarajućim evidencijama.

Član 239

Policijski službenik dužan je da lice kojem je donijeto rješenje o zadržavanju obavijesti o djelu za koje se tereti i osnovima sumnje, o pravu na branioca koji će prisustvovati njegovom saslušanju i da nije obavezan da bez branioca odgovara na postavljena pitanja.

Branilac ima pravo da prisustvuje saslušanju lica lišenog slobode i da u njegovo ime preuzima sve potrebne pravne radnje.

Prije saslušanja lica lišenog slobode, branilac ima pravo na obavljanje povjerljivog razgovora sa njim, koji se može vizuelno nadgledati.

Član 240

Policijski službenik odrediće branioca po službenoj dužnosti sa liste advokata koju dostavlja Advokatska komora Crne Gore, licu lišenom slobode zbog krivičnog djela za koje je propisana kazna zatvora od 10 godina, maloljetnom licu, nijemom, glurom, slijepom ili nesposobnom da se uspješno brani a koje nije samo odredilo branioca ili kada određeni branilac ne pristupi u roku od osam časova po pozivu.

Licu lišenom slobode zbog krivičnog djela za koje je propisana kazna zatvora preko tri godine, koje zbog svog imovnog stanja ne može snositi troškove odbrane, odrediće se branilac po službenoj dužnosti.

Kada se lice lišeno slobode sprovodi istražnom sudiji, istovremeno će biti podnijeta krivična prijava nadležnom tužiocu u kojoj će se navesti razlozi i tačan čas lišenja slobode.

Član 241

Lice koje uživa diplomatski imunitet, ne može se lišiti slobode.

5. Sprovođenje lica

Član 242

Sprovođenje lica vrši se kada jedno ili više lica treba privesti i predati policiji ili drugom organu, van mesta odakle sprovođenje počinje.

Sprovođenje se vrši, po pravilu, neposredno do organa kome lice treba predati.

Član 243

Sprovođenje lica vrši se, po pravilu, saobraćajnim sredstvom policije.

Ako se sprovođenje vrši sredstvima javnog saobraćaja, lice koje se sprovodi, kada je to moguće, treba da bude odvojeno od ostalih putnika.

Član 244

U slučajevima iz člana 243 stav 2 ovog pravilnika, policijski službenik dužan je da sa licem koje sprovodi uđe u saobraćajno sredstvo prije ulaska drugih putnika, a po završenom putovanju da izađe iz saobraćajnog sredstva tek kada svi putnici izađu.

Za dolazak na stanicu, odnosno pristanište i ulazak u saobraćajno sredstvo, kao i za izlazak iz saobraćajnog sredstva i iz stanice, odnosno pristaništa, koriste se, po mogućnosti, sporedni ulazi i prolazi.

Član 245

Policijski službenik kome je, u toku sprovođenja lica, potrebna pomoć, zatražiće takvu pomoć od policijskih službenika koji vrše poslove na stanicama, odnosno pristaništima, na saobraćajnom sredstvu i na usputnim stanicama, odnosno pristaništima.

Policijski službenik koji vrše poslove na mjestima, objektima i saobraćajnim sredstvima iz stava 1 ovog člana, dužan je da pruži traženu pomoć. Pomoć su dužni da pruže i policijski službenici koji se zateknu na tim mjestima, objektima i saobraćajnim sredstvima i ako se ne nalaze na službenoj dužnosti.

Član 246

Ako se istovremeno sprovodi više lica, policijski službenik koji vrši sprovođenje, preduzeće potrebne mjere da se spriječi fizički napad i obračun između tih lica.

Član 247

Policijski službenik preduzeće mjere da se pruži potrebna medicinska pomoć licu koje se tokom sprovođenja, razboli ili bude povrijeđeno.

Član 248

Sprovođenje lica vrše, po pravilu, policijski službenici u uniformi.

Broj policijskih službenika koji vrše sprovođenje, određuje se zavisno od načina sprovođenja, broja i stepena opasnosti lica koja se sprovode, trajanja sprovođenja i drugih okolnosti.

Neposredni rukovodilac koji naređuje sprovođenje, dužan je da policijskog službenika upozna o stepenu opasnosti lica za koja se sprovode, a ako se radi o licima prema kojima postoje zakonski uslovi za upotrebu vatrene oružja, radi sprječavanja bjekstva, dužan je da to navede u naredbi za sprovođenje.

Policijski službenik upozoriće lica koja sprovodi da će, u slučaju pokušaja bjekstva ili napada, protiv njih upotrijebiti vatreno oružje.

Lica koja se sprovode treba pretresti prije sprovođenja.

Član 249

Policijski službenik koji vrši sprovođenje odgovoran je za bezbjednost lica koja sprovodi i dužan je da odbije svaki napad ili pokušaj napada na njih, kao i pokušaj njihovog oslobađanja od strane trećih lica.

Policijski službenik predaje lice koje sprovodi organu kome je upućeno, prema nalogu za sprovođenje, a njegove stvari prema spisku.

O predaji lica i njegovih stvari izdaje se potvrda licima koja su izvršila sprovođenje.

Po povratku, policijski službenik koji je izvršio sprovođenje, podnosi pisani izvještaj neposrednom rukovodiocu o izvršenoj predaji lica i njegovih stvari organu kome je lice bilo upućeno.

Uz izvještaj iz stava 4 ovog člana, prilaže se potvrda o predaji lica i stvari.

6. Ulazak u tuđi stan i druge prostorije

Član 250

Policijski službenik može bez naredbe suda ući u tuđi stan ili druge prostorije pod uslovima i na način propisan članom 79 Zakonika o krivičnom postupku.

Član 251

Prije ulaska u tuđi stan ili druge prostorije, policijski službenik saopštiće razloge zbog kojih ulazi, osim u slučajevima kada držalac stana to traži ili ako neko zove u pomoć, kao i kada se to ne može učiniti zbog potrebe hitnog i iznenadnog postupanja.

Član 252

Policijski službenik može se zadržati u tuđem stanu, drugim prostorijama ili objektima, samo dok postoje razlozi zbog kojih je ušao.

O ulaženju u tuđi stan, druge prostorije ili objekte, držaocu stana ili odgovornom licu u pravnom licu, odmah će se izdati pismena potvrda u kojoj će se navesti i razlog ulaženja.

Ako je ulaženje u prostorije državnog organa ili pravnog lica izvršeno bez prisustva starještine državnog organa ili odgovornog lica u pravnom licu, policijski službenik je dužan da odmah obavijesti ta lica i upozna ih sa razlozima zbog kojih je izvršeno ulaženje u prostorije.

Član 253

Policijski službenik može, osim u slučaju kada to držalac stana traži i nasilno uči u tuđi stan, druge prostorije ili objekte, ako njihov držalac nije prisutan ili neće dobrovoljno da ih otvori.

Prilikom nasilnog ulaženja, izbjegavaće se nepotrebna oštećenja.

Član 254

Policijski službenik ne smije ulaziti u prostorije diplomatskih i konzularnih predstavništava, misija stranih država i predstavništava međunarodnih organizacija.

Izuzetno, policijski službenik može, po odobrenju svog neposrednog rukovodioca uči u prostorije diplomatskih i konzularnih predstavništava, misija stranih država i predstavništava međunarodnih organizacija ako to zahtijeva šef diplomatskog i konzularnog predstavništva, šef misije i predstavništva međunarodne organizacije ili lice koje on odredi, uz prethodno pisano ovlašćenje, odnosno naknadnu potvrdu o zahtjevu za ulazak.

Prostorije misija stranih država su zgrade ili djelovi zgrada i okolno ograđeno zemljište koje se, bez obzira na vlasništvo, koristi za potrebe misije, uključujući tu i rezidenciju (stan) šefa misije.

Prostorije diplomatskih i konzularnih predstavništava su zgrade ili djelovi zgrada i okolno ograđeno zemljište koje, bez obzira na vlasništvo, služi isključivo za njihove potrebe.

Član 255

U slučaju požara ili druge opštne opasnosti kada treba spasavati živote ljudi i imovinu većeg obima i kada nije moguće čekati poziv za ulazak u prostorije misije stranih država, prostorije predstavništava međunarodnih organizacija, odnosno prostorije diplomatskih i konzularnih predstavništava, policijski službenik može uči u te prostorije i bez prethodnog zahtjeva lica iz člana 254 stav 2 ovog pravilnika, ali samo u prisustvu dva punoljetna građanina.

Policijski službenik će o postojanju razloga iz stava 1 ovog člana, prije ulaska u prostorije misije strane države, prostorije predstavništava međunarodnih organizacija ili u prostorije diplomatskih i konzularnih predstavništava, ako je to moguće, pribaviti prethodnu saglasnost neposrednog rukovodioca.

Član 256

O preduzetim mjerama iz čl. 254 i 255 ovog pravilnika, policijski službenik dužan je da podnese pisani izvještaj neposrednom rukovodiocu.

Ako su preduzete mjere u vezi sa krivičnim djelom za koje se podnosi ili je podnesena krivična prijava, policijski službenik dužan je da primjerak izvještaja dostavi nadležnom državnom tužiocu, uz krivičnu prijavu ili naknadni izvještaj.

Ako su mjere preduzete u toku istrage, izvještaj se podnosi istražnom sudiji.

7. Pretresanje stana i drugih prostorija

Član 257

Policijski službenik vrši pretresanje stana i drugih prostorija pod uslovima i na način koji su utvrđeni u čl. 75 do 77 Zakonika o krivičnom postupku.

8. Pretresanje lica

Član 258

Policijski službenik vrši pretresanje lica pod uslovima i na način koji su utvrđeni u čl. 75 do 79 Zakonika o krivičnom postupku.

9. Upotreba tuđeg saobraćajnog sredstva i sredstva veze

Član 259

Policijski službenik može upotrijebiti tuđe saobraćajno sredstvo i sredstvo veze, pod uslovima propisanim u članu 51 Zakona o policiji.

Odredba stava 1 ovog člana ne odnosi se na saobraćajna sredstva zdravstvenih ustanova i vatrogasnih društava, ako se nalaze na izvršenju redovnih zadataka.

Član 260

Polički službenik ne može da se posluži saobraćajnim sredstvima diplomatskih ili konzularnih predstavništava.

Član 261

Polički službenik može da se posluži tuđim sredstvom veze i radi obavještavanja policije, istražnog sudije ili državnog tužioca o stanju na mjestu izvršenja krivičnog djela, u slučaju elementarne nepogode, saobraćajne nezgode ili drugog nesrećnog slučaja, kao i radi pozivanja vještaka ili drugih lica koja treba da učestvuju u uviđaju.

Član 262

Polički službenik izdaje potvrdu korisniku, odnosno vlasniku saobraćajnog sredstva ili sredstva veze, o upotrebi tuđeg saobraćajnog sredstva ili sredstva veze, i upućuje na pravo naknade stvarne štete prouzrokovane upotrebom ovih sredstava.

U potvrdi o upotrebi saobraćajnog sredstva naznačiće se podaci o vozilu koje je upotrijebljeno (vrsta, marka i registarski broj), broj pređenih kilometara, vrijeme za koje je vozilo bilo upotrijebljeno, da li je bilo oštećenja na vozilu za vrijeme upotrebe i razlozi upotrebe, a za upotrebu sredstava veze: podaci o vrsti upotrijebljenog sredstva, vrijeme i razlozi upotrebe.

10. Upotreba sredstava prinude

Član 263

Polički službenik može upotrijebiti sredstva prinude ukoliko se steknu uslovi za njihovu upotrebu propisani Zakonom o policiji, ako se davanjem upozorenja i izdavanjem naređenja ne može obezbijediti uspešno izvršenje službene radnje.

Član 264

Sredstva prinude, u smislu člana 30 Zakona o policiji, su:

- 1) fizička snaga;
- 2) palica;
- 3) sredstva za vezivanje lica;
- 4) uređaji za prinudno zaustavljanje motornih vozila;
- 5) službeni psi;
- 6) hemijska sredstva za privremeno onesposobljavanje;
- 7) specijalna vozila, posebne vrste oružja i eksplozivnih sredstava i
- 8) vatreno oružje.

Član 265

Sredstva prinude se mogu upotrijebiti radi:

- 1) sprječavanja bjekstva lica liшенog slobode ili zatečenog u izvršenju krivičnog djela koje se goni po službenoj dužnosti;
- 2) savladavanja otpora lica koje narušava javni red i mir, ili koje treba zadržati na mjestu događaja, dovesti, sprovesti ili lišiti slobode, u zakonom utvrđenim slučajevima i
- 3) odbijanja napada od sebe, drugog lica ili objekata koji se obezbjeđuju.

Član 266

Polički službenik će upotrijebiti sredstva prinude tako da službeni zadatak izvrši srazmjerno opasnosti koju treba otkloniti, sa najmanje štetnih posljedica po lice protiv koga se sredstvo prinude upotrebljava.

Polički službenik je dužan da prije upotrebe sredstva prinude, na to upozori lice protiv kojeg se primjenjuje neko od sredstva prinude.

Izuzetno, policijski službenik neće upozoriti lice na upotrebu određenog sredstva prinude ako bi to dovelo u pitanje izvršenje službenog zadatka.

Član 267

Otporom koji pruža lica protiv koga se sredstvo upotrebljava, smatra se svako suprotstavljanje zakonito izdatim naređenjima policijskog službenika, koja su izdata radi uspostavljanja narušenog javnog reda i mira, udaljenja sa mjesta događaja, privremenog ograničenja kretanja na određenom prostoru, dovođenja, sprovođenja ili lišenja slobode lica, kojim se ovakve službeni zadaci onemogućavaju.

Otpor može biti aktivan i pasivan.

Aktivan otpor postoji kada lice pruža otpor upotrebom oružja, oruđa, drugih predmeta ili fizičke snage (otima se, udara, rva se, gura, zaklanja se raznim predmetima i slično), i na taj način onemogućava policijskog službenika da izvrši službeni zadatak. Kao aktivni otpor, smatra se i podsticanje drugog lica na pružanje otpora.

Pasivan otpor postoji kada se lice ogluši o poziv ili zakonito izdato naređenje policijskog službenika, ili se stavi u takav položaj (legne, klekne, uhvati se za neki predmet i slično) da onemogućava izvršenje službenog zadatka.

Član 268

Policijski službenik može da upotrijebi fizičku snagu u slučajevima iz člana 265 ovog pravilnika. Upotrebljena fizička snaga smatra se upotreba različitih zahvata borilačkih vještina (odbrane i napada), ili njima sličnih postupaka na tijelu drugog lica, kojima je cilj odbijanje napada ili savladavanje otpora lica.

Policijski službenik je dužan prestati sa upotrebljavanjem fizičke snage čim prestane neposredan napad ili otpor lica.

Policijski službenik je dužan da vodi računa da upotrebljavanjem fizičke snage nanese najmanje štetnih posledica licu prema kome upotrebljava fizičku snagu.

Član 269

Policijski službenik može da upotrijebi palicu u slučajevima iz člana 265 ovog pravilnika, kada je upotreba fizičke snage bezuspješna ili ne garantuje uspjeh sve dok traje otpor.

Pod upotrebljavanjem palice smatra se udarac palicom koji se zadaje u cilju savladavanja otpora lica koje onemogućava policijskog službenika u izvršenju službenog zadatka, ili otklanjanja napada od sebe, drugog lica ili objekta koji obezbjeđuje.

Policijski službenik je dužan da prestane sa upotrebljavanjem palice, kada lice prestane sa neposrednim napadom ili pružanjem otpora.

Policijski službenik je dužan da vodi računa da upotrebljavanjem palice licu ne nanese povrede koje mogu prouzrokovati tjelesna oštećenja.

Policijski službenik ne smije zadavati udarac palicom u predjelu glave i genitalija lica koje pruža otpor ili ga napada.

Palica se ne smije upotrijebiti prema djeci, bolesnim, starim i iznemoglim licima, invalidima i trudnicama.

Policijski službenik ne smije upotrijebiti palicu prema licu koje pruža pasivan otpor, osim ako se takav otpor ne može savladati na drugi način.

Član 270

Upotreba sredstava za vezivanje je ograničavanje pokretljivosti tijela, ruku ili nogu, po pravilu, upotrebljena lisica, izuzetno i drugim pogodnim sredstvom za vezivanje.

Sredstva za vezivanje se mogu upotrijebiti radi sprječavanja otpora lica ili odbijanja napada usmjerenog na policijskog službenika, sprječavanja bjekstva lica, onemogućavanja samopovređivanja ili povređivanja drugog lica.

Policijski službenik upotrebljava sredstva za vezivanje, na način kojim neće nanijeti nepotrebne fizičke povrede vezanom licu.

Kao sredstvo za vezivanje koriste se "lisice" ili neko drugo priručno sredstvo (kanap, kaiš, plastična pertla i slično). Prilikom upotrebe sredstava za vezivanje, policijski službenik je dužan da vodi računa da njihovom upotrebljavanjem ne nanese tjelesne povrede licu prema kome ih upotrebljava.

Policijski službenik neće upotrijebiti sredstva za vezivanje prema licu koje ima povrede u predjelu ruku.

Zavisno od jačine napada ili otpora koje lice pruža, vezivanje se može izvršiti sa rukama vezanim naprijed, rukama vezanim na leđima ili rukama vezanim ispod koljena.

Po pravilu, vezivanje se najčešće vrši sa rukama vezanim na leđima.

Član 271

Uređaji za prinudno zaustavljanje vozila mogu se upotrijebiti radi sprječavanja bjekstva lica vozilom, koje je zatečeno u vršenju krivičnog djela za koje se goni po službenoj dužnosti, sprječavanja bjekstva vozilom lica koje treba lišiti slobode ili za koje je doneseno rješenje o zadržavanju, sprječavanja nezakonitog prelaska državne granice vozilom i sprječavanja nedopuštenog pristupa vozilom licu do objekta ili područja gdje se nalaze lica koja policijski službenik obezbjeđuje.

Prilikom upotrebe uređaja za prinudno zaustavljanje vozila, policijski službenik je dužan da ih upotrebljava na način koji ne ugrožava život lica čije se vozilo prinudno zaustavlja ili živote i bezbjednost ostalih učesnika u saobraćaju.

Uređaji za prinudno zaustavljanje vozila mogu se upotrijebiti samo u slučaju kada se bjekstvo lica vozilom ne može spriječiti na drugi način.

Policijski službenik je dužan da, ukoliko je to moguće, postavljanjem saobraćajnih znakova, davanjem svjetlosnih ili zvučnih signala, obavijesti lice čije se vozilo prinudno zaustavlja o postavljanju uređaja za prinudno zaustavljanje vozila.

Uređaji za prinudno zaustavljanje vozila mogu da se postave samo uz prethodno upozorenje ostalim učesnicima u saobraćaju.

Ispred uređaja za prinudno zaustavljanje vozila, policijski službenik je dužan da na približno jednakim razmacima, a na udaljenosti od 240 do 300 m iz smjera kretanja vozila, postavi saobraćajne oznake, ovim redoslijedom:

- opasnost, radovi na putu!
- zabrana preticanja!
- ograničenje brzine 40 km/h!
- zabrana prolaska bez zaustavljanja - stop, policija!

Prilikom postavljanja uređaja za prinudno zaustavljanje vozila, ne smije se dovesti u opasnost život i bezbjednost ostalih učesnika u saobraćaju.

Član 272

Službeni psi mogu se upotrijebiti sa i bez zaštitne korpe.

Sa zaštitnom korpom službeni psi se upotrebljavaju u slučaju ako su ispunjeni uslovi za upotrebu fizičke snage i palice, ako su ispunjeni uslovi za upotrebu vatrene oružja i ako se uspostavlja javni red i mir koji je narušen u većem obimu.

Službeni psi se kao sredstvo prinude mogu koristiti samo pod nadzorom stručno osposobljenog policijskog službenika (vodiča pasa), na način kojim se neće izazvati uznenirenost građana.

Policijски službenik je dužan prije upotrebe, da upozori lice da će prema njemu upotrijebiti službene pse kao sredstvo prinude, ukoliko ne postupi po izdatom naređenju.

Upozorenje iz stava 4 ovog člana, neće se dati kada bi to s obzirom na okolnosti konkretnog slučaja, onemogućilo izvršenje službenog zadatka.

Izuzetno, od stava 5 ovog člana, ako su ispunjeni uslovi propisani Zakonom o policiji za upotrebu vatrene oružja, službeni psi kao sredstvo prinude mogu se koristiti i bez zaštitne korpe.

Policijski službenik je dužan da preduzme mјere radi sprječavanja upotrebe službenih pasa kao sredstva prinude, ukoliko u obavljanju policijskog posla službeni psi ostanu bez nadzora.

Službeni psi se mogu upotrebljavati i radi pronalaženja i hvatanja učinilaca krivičnih djela, pronalaženja tragova i predmeta krivičnih djela, sprječavanja bjekstva lica liшенog slobode, vršenja obezbjeđenja lica ili objekata, pronalaženja nestalih lica, spašavanja lica stradalih u elementarnim nepogodama i pronalaženja leševa.

Kada je to potrebno, službeni psi se mogu upotrijebiti pri vršenju pozorničke ili patrolne djelatnosti, kao i za održavanje javnog reda i mira prilikom javnih okupljanja.

Zabranjena je zloupotreba službenih pasa, njihovo korišćenje na način koji izaziva uznenirenost kod građana kao i korišćenje službenih pasa u privatne svrhe.

Član 273

Hemijskim sredstvima za privremeno onesposobljavanje smatraju se suzavci za kratkotrajnu upotrebu, koji po prestanku dejstva ne ostavljaju posljedice na psihofizičko i opšte zdravstveno stanje lica prema kome se upotrebljavaju.

Hemijska sredstva za privremeno onesposobljavanje mogu se upotrijebiti u slučaju kada je narušen javni red i mir u većem obimu i kada su ispunjeni zakonom propisani uslovi za upotrebu vatrene oružja.

Hemijska sredstva za privremeno onesposobljavanje mogu se upotrijebiti i kada je potrebno lišiti slobode lice koje se sakrilo ili zaborakadiralo u objektu ili prijeti i pruža otpor vatrenim oružjem ili opasnim oruđem, kao i u slučaju lišenja slobode lica koje drži drugo lice kao taoca.

Prije upotrebe hemijskih sredstava za privremeno onesposobljavanje, policijski službenik koji rukovodi izvršenjem službenog zadatka, po dobijenom odobrenju, upozoriće lica da će se upotrijebiti hemijska sredstva i pozvaće ih na poslušnost ili predaju.

Ukoliko lica ne postupe po upozorenju policijskog službenika upozorenje se ponavlja, a nakon toga se upotrebljavaju hemijska sredstva za privremeno onesposobljavanje.

Policijski službenik koji rukovodi izvršenjem službenog zadatka odlučuje o načinu i količini upotrebe hemijskih sredstava za privremeno onesposobljavanje.

Član 274

Specijalnim vozilima smatraju se vozila za izbacivanje vode pod pritiskom, oklopna vozila sa ili bez ugrađene zaprečne ograde, helikopteri, vozila za uklanjanje prepreka i druga vozila za posebne namjene.

Prilikom upotrebe specijalnih vozila, posadu specijalnih vozila obavezno štiti određeni broj policijskih službenika.

Specijalna vozila se mogu upotrebljavati radi uspostavljanja javnog reda i mira narušenog u većem obimu, zaprječavanja prolaska lica i radi upotrebe hemijskih sredstava i vatrene oružja ugrađenog na tim vozilima.

Policijski službenik ne može da upotrijebi specijalna vozila za izbacivanje vode pod pritiskom velike snage, prema licu direktnim udarcem mlaza vode, sa udaljenosti sa koje može ugroziti život tom licu.

Posebne vrste oružja i eksplozivna sredstva upotrebljavaju se kada se oružjem koje je redovno zaduženo od strane policijskih službenika ne može izvršiti službeni zadatak.

Eksplozivna sredstva se ne mogu upotrijebiti prema licima koja bježe ili licima u masi.

Policijski službenik koji rukovodi izvršenjem službenog zadatka, po dobijenom odobrenju, odlučuje o načinu i obimu upotrebe specijalnih vozila, posebnih vrsta oružja i eksplozivnih sredstava.

Član 275

Policijski službenik može upotrijebiti vatreno oružje samo ako je to potrebno radi:

- 1) zaštite života ljudi;
- 2) sprječavanja bjekstva lica zatečenog u izvršenju krivičnog djela za koje se goni po službenoj dužnosti i za koje je propisana kazna zatvora u trajanju od 10 godina ili teža kazna;
- 3) sprječavanja bjekstva lica lišenog slobode ili lica za koje je donijeto rješenje o zadržavanju zbog sumnje da je izvršilo krivično djelo iz tačke 2 ovog člana;
- 4) odbijanja neposrednog napada kojim se ugrožava njegov život i
- 5) odbijanja napada na objekat koji se obezbjeđuje, ako je izvjesno da će napadom biti ugroženi životi lica koja obezbjeđuje ili drugog lica.

Član 276

Prilikom upotrebe vatretnog oružja, policijski službenik je dužan da čuva živote drugih lica.

Član 277

Radi zaštite života ljudi policijski službenik može upotrijebiti vatreno oružje ako se njegov život ili život jednog ili više lica nalazi u neposrednoj opasnosti, a u cilju odbijanja ili sprječavanja započetog protivpravnog napada.

Život ljudi se nalazi u neposrednoj opasnosti ako su oni napadnuti na takav način ili takvim sredstvima da to predstavlja neposrednu opasnost za njihov život (oružjem, opasnim oruđem i sl.), ili je fizička snaga napadača takva ili je broj napadača toliki da se napadnuti ne može odbraniti na drugi način.

Vatreno oružje ne smije se upotrijebiti poslije prestanka opasnosti ili napada.

Član 278

Ako lice zatečeno u izvršenju krivičnog djela iz člana 275 tačka 2 ovog pravilnika, počne da bježi, policijski službenik će pokušati da ga uhvati, uz istovremeni poziv "Policija! Stoj, pucaću!". Ako lice ne stane, policijski službenik će ponoviti poziv, pa ako i na ponovljeni poziv lice ne stane, a ne postoji druga mogućnost za njegovo lišavanje slobode, policijski službenik će upotrijebiti vatreno oružje.

Noću, pri gustoj magli, na nepreglednom terenu ili u šumi, kao i u slučajevima kada lice bježi prema šumi ili u pravcu objekta u kome može da se sakrije, vatreno oružje se može upotrijebiti i nakon prvog poziva licu da stane.

Policijski službenik može upotrijebiti vatreno oružje i bez upozorenja licu da stane kada se radi o teroristima ili licima koja su se odmetnula zbog izvršenja najtežih krivičnih djela, ako bi se time dovelo u pitanje izvršenje službenog zadatka.

Policijski službenik ne smije upotrijebiti vatreno oružje ako lice bježi prema grupi građana ili se skriva u grupi građana, pa postoji opasnost da bi neko od tih građana mogao biti povrijeđen.

Član 279

Policijski službenik će upotrijebiti vatreno oružje radi odbijanja neposrednog napada kojim se ugrožava njegov život, ako je napad izvršen vatreñim oružjem, opasnim oruđem ili drugim predmetom kojim se može ugroziti život, ako odbija napad više lica ili na mjestu ili u vrijeme kada se ne može očekivati pomoći.

Smatra se da je izvršen napad vatreñim oružjem od strane drugog lica i samim potezanjem vatrenog oružja ili pokušajem da se vatreno oružje potegne.

Član 280

Policijski službenik može upotrijebiti vatreno oružje prema licu koje napada na objekat koji se obezbjeđuje, ako je napad neposredan i još traje u trenutku upotrebe vatrenog oružja.

Član 281

Pucanje u vazduh radi zastrašivanja, signalizacije ili traženja pomoći, ne smatra se upotrebom vatrenog oružja u smislu ovog pravilnika.

Član 282

Policijski službenik može upotrijebiti sredstva prinude prema vojnim licima u uniformi samo ako ne postoji mogućnost da se blagovremeno obezbijedi intervencija vojnih organa.

Policijski službenik može upotrijebiti sredstva prinude prema vojnim licima u civilnom odijelu pod istim uslovima kao i prema drugim licima.

Član 283

Vatreno oružje i druga sredstva prinude upotrijebiće se samo po naređenju policijskog službenika koji rukovodi izvršenjem službenog zadatka.

Policijski službenik iz stava 1 ovog člana, narediće upotrebu sredstava prinude samo kada su se stekli uslovi propisani zakonom.

Član 284

Policijski službenik koji je upotrijebio sredstva prinude, odnosno koji je naredio upotrebu sredstava prinude dužan je da o upotrebi sredstava prinude, odmah po završetku službenog zadatka, podnese detaljan izvještaj direktoru.

Izvještaj o upotrebi sredstava prinude sadrži: datum, vrijeme i mjesto upotrebe sredstava prinude; prezime, ime i radno mjesto policijskog službenika koji je upotrijebio sredstva prinude odnosno naredio upotrebu sredstava prinude; prezime, ime i lične podatke lica prema kojem je upotrijebljeno sredstvo prinude; vrstu upotrijebljjenog sredstva prinude i zakonski osnov za njegovu upotrebu; činjenični opis događaja u kojem je upotrijebljeno sredstvo prinude i eventualne posljedice nastale upotrebotom sredstava prinude.

Ukoliko direktor ocijeni da su sredstva prinude nezakonito upotrijebljena, u roku od tri dana od dana saznanja, preduzeće mjere za utvrđivanje odgovornosti policijskog službenika koji je upotrijebio, odnosno koji je naredio nezakonitu upotrebu sredstava prinude.

IX MJERE TAJNOG NADZORA

Član 285

Policijski službenik predlaže, organizuje i izvršava mjere tajnog nadzora u skladu sa čl. 237 do 240 Zakonika o krivičnom postupku.

X PRELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Član 286

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o načinu vršenja određenih poslova javne bezbjednosti i o primjeni posebnih ovlašćenja i dužnosti u vršenju tih poslova ("Službeni list SRCG", broj 22/84).

Član 287

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 011-01-2858/1

Podgorica, 2. novembra 2007. godine

Ministar,
Jusuf Kalamperović, s.r.